

ДЖЕК ЛОНДОН ПЪРВОБИТНИЯТ ЗВЯР

Превод от английски: Димитър Ламбринов, —

chitanka.info

I

Сам Стъбнър бързо и небрежно преглеждаше кореспонденцията си. Като менажер на професионален боксьор, той естествено беше свикнал с разнообразни и чудновати писма. Като че ли всеки чуждак, спортист, любител или реформатор имаше да споделя някаква идея с него. От страшни закани за живота му до по-меки заплахи, като например да му разбият муцуната, от амулети заешки лапи до конски подкови на щастieto, от неопределени облози до предложения от четвърт милион долара, изхождащи от безотговорни пройоходи — цялото съдържание на тази изненадваща част от кореспонденцията му беше известна. Откакто навремето беше получил ремък за бръснар, направен от кожата на линчуван негър сбръчкан, изсушен от слънцето пръст, отрязан от трупа на бял човек, намерен в Долината на смъртта, Сам беше на мнение, че раздавачът вече никога не ще му донесе нещо, което да е в състояние да го учуди. Но тази сутрин той отвори едно писмо, което прочете втори път, пхна го в джоба и го извади отново, за да го прочете трети път. То носеше печат от някаква неизвестна пощенска станция в окръга Сиоюю и имаше следното съдържание:

Драги Сам,

Ти не ме знаеш, само си слушал за мене. Ти дойде след мен на ринга, когато аз отдавна вече бях напуснал бокса. Но вярвай ми, не съм си проспал времето. Следил съм всичко в спорта и теб съм следил от деня, когато Ал Кауфман те нокаутира, до последната ти среща с Нат Белсън и смятам, че си най-съвършеният менажер, който се е появявал досега в бранша.

Имам да ти предложа нещо. Най-невероятното, което се е случвало. Не някаква имитация, а истинска стока. Какво ще кажеш за един здравеняк, който вдига стрелката на везните на двеста и двадесет фунта чисто тегло, а е на

двадесет и две години и може да удря два пъти по-силно от мен, когато бях в най-добра форма? Това е синът ми, младият Пат Глендън, под това име ще излезе на ринга. Всичко съм

обмислил. Сега най-добре хващай първия влак и пристигай тук при мен.

Аз го отгледах и аз го тренирах. Каквото съм имал някога в главата си, набил съм го в неговата. И може да не повярваш, но той добави още от себе си. Просто е роден боксьор. Чудо е, когато отмерва времето или разстоянието. Усеща до секундата, до милиметъра и изобщо няма нужда да мисли за това. Ударът му от педя разстояние е по-сигурно приспивателно, отколкото пълният замах на повечето стари боксьори.

Говорят за надеждата на бялата раса. Това е той. Ела хвърли едно око. Навремето като менджер на Джефрис ти беше запален по лова. Ела тук и аз ще ти осигуря такъв истински лов и риболов, че печалбите ти от киното ще ти се видят по-жалки от тридесет цента. Ще изпратя младия Пат с тебе. Не ме бива да пътувам. Затова те викам. Щях лично да му стана менажер. Но няма смисъл. Взел-дал съм вече и всеки Момент може да си отида. И така, размърдай се. Искам ти да си му менажер. В тази работа има цяло състояние и за двама ви, но договора искам да го съставя аз.

ПАТ

Твой ГЛЕНДЪН

Стъбнър беше озадачен. Приличаше на шега — мъжете от професионалния бокс бяха прочути шегаджии — и той се опита да разпознае в редовете на писмото фината ръка на Корбит или едрата приятелска лапа на Фицсимънс. Но ако беше истинско, Сам знаеше, че си заслужава да провери човек. Той не беше заварил Пат Глендън сред боксьорите, макар че като младок беше гледал веднъж стария Пат като технически партньор на благотворителния мач за Джек Демси. Още тогава му викаха „стария“ Пат, а беше напуснал ринга от години. Пат

се беше появил преди Съливан, по времето на старите лондонски правила за професионалния бокс, макар че последните му срещи, на залеза на кариерата му, бяха организирани по налагащите се вече правила на маркиз Куинсбъри.

Кой любител на ринга не знаеше Пат Глендън, макар че малцина бяха живите, които го бяха виждали в разцвета му, и не много повече — онези, които го бяха виждали изобщо? Но името му се

беше предавало в историята на ринга и нито един спортен справочник не би бил пълен без него. Славата му беше парадоксална. Нямаше по-високо почитан боксьор, а пък той нито веднъж не беше достигал до почестите на шампиона. Не му беше явно вървяло и го знаеха като боксьор без шанс.

На четири пъти той за малко не спечели титлата шампион по тежка категория, а всеки път напълно я заслужаваше. Такъв беше случаят на шлепа в залива на Сан Франциско, когато тъкмо вече надвиваше шампиона и си счупи ръката; и на острова

на Темза, когато газеше 15 сантиметра във водата от нахлуващия прилив и си счупи крака в подобен момент от почти спечелен за него мач; в Тексас също, през онзи незабравим ден, когато полицията се намеси тъкмо когато със сигурност вече надвишаваше противника си. И най-сетне мачът в клуба на механиците в Сан Франциско, когато от самото начало го провали тайно реферът — разбойник и мошеник, зад когото стоеше малка група комарджии. В този мач Пат Глендън се би благополучно, но когато нокаутира противника си с десен удар в

челюстта и ляв — в слънчевото сплитане, реферът най-хладнокръвно го отстрани. Всички очевидци Край ринга, всички боксови експерти и целият спортен свят знаеха, че фаул нямаше. Но като всички

боксьори Пат Глендън се подчини на решението на рефера. Той се съгласи и го прие като неразделна

част от лошия си шанс.

Такъв беше Пат Глендън. Едно смущаваше Стъбиър; Пат ли е писал писмото, или не. Стъбнър го

взе със себе си на работа. Какво стана с Пат Глендън — ето въпроса, който тази сутрин Сам отправяше към всеки спортист. Никой, изглежда, не знаеше. Едни смятаха, че трябва да е умрял, но никой не знаеше с положителност. Спортният редактор на един сутрешен

вестник направи справка в документацията и установи, че не е отбелязано Глендън да е умрял. Само Тил Донаван го насочи правилно.

— Ами разбира се, че не е умрял — каза той. — Как може да умре човек с такава физика, дето никога не се е напивал, нито е прекалявал? Той печелеше много пари, пък и пестеше и ги влагаше с печалба. Та нали държеше три заведения наведнъж, И малко ли пари трупаше от тях, но ги разпродаде. Има оттогава, кажи-речи, 20 години и повече. Жена му тъкмо беше умряла. Срегнах го — тръгнал за ферибота. „Къде бягаш, стара славо?“ — питам го аз. „Решил съм да хвана гората — казва той. — Оставих всичко. Сбогом, Тим, момчето ми.“ И от този ден до днес не съм го виждал. Но не е умрял, къде ти?

— Казваш, че жена му умряла, а имаше ли деца? — запита Стъбнър.

— Едничко, беше още бебе. Мъкнеше го на ръце тогава.

— Момче ли беше?

— Откъде да знам.

И тогава Сам Стъбнър се реши. Нощта го завари в спалния вагон, устремен към дивите краища на Северна Калифорния.

II

Рано сутринта експресът стовари Стъбнър на спирка Дийр Лик и той се мота цял час, докато единственото заведение отвори вратите си. Не, собственикът на заведението не знаеше нищо за Пат Глендън, не беше и слушал за него и ако такъв човек живее в този край на страната, трябва да е някъде в планината. Не беше чувал за Пат Глендън

И един от вечно киснещите в кръчмата. В хотела отговори със същата неосведоменост и едва когато отвори магазина и пощата, Стъбнър попадна на следа. А, да., Пат Глендън живее в планината. Взимате пощенската кола до Олпайн — дърварския лагер на 40 мили оттук. От Олпайн на кон яздите до Долината на антилопите и прехвърляте превала до Мечия поток. Пат Глендън живее някъде оттатък. В Олпайн хората сигурно ще знаят. Да, има един млад Пат. Съдържателят на магазина го беше виждал. Идвал беше в Дийр Лик преди две години. Старият Пат не се беше вестявал пет години. Навремето купувал стоки от бакалницата и винаги плащал с чек. Бил беловлас старец чудак. Това беше всичко, повече магазинерът не знаеше, но в Олпайн хората могат да го упътят докрай.

Добре се очертаваше работата за Стъбнър. Без съмнение имаше и млад Пат Глендън, и стар, които живееха отвъд, в планината. Тази нощ менажерът преспа в дърварския лагер Олпайн и на другата сутрин рано яхаше планинско конче нагоре по Долината на антилопите. Той прехвърли превала и се спусна към Мечия поток. Цял ден язди сред най-дивата и непристъпна местност, каквато беше виждал в живота си, и на залез слънце пое нагоре по Долината Пинто по такава тясна и стръмна пътека, че неведнъж предпочете да слезе от коня и да върви пеша.

Беше единадесет часът вечерта, когато слезе от коня пред дървена хижа, посрещнат от лая на два огромни ловджийски песа. После Пат Глендън отвори вратата, хвърли се на шията му и го въведе.

— Знаех, че ще дойдеш, Сам, момчето ми — каза Пат и накуцвайки по стаята, стъкна огъня, свари кафето и изпече голям къс

мечо месо. — Момчето-няма да бъде у дома тази нощ. Свършваше ни се месото, та тръгна на залез слънце да убие някой елен. Но няма да разправам повече. Почакай само да го видиш. Ще се върне на ранина и тогава можеш да го пробваш. Ей ги там ръкавиците. Само-почакай!

А колкото до мен, аз съм взел-дал. Осемдесет и една подкарах сега през януари и като за бивш боксьор съм доста добре. Но никога не съм прекалявал, Сам, нито съм стоял до късно, нито както казват: съм горил свещта от двата края. А моята свещ, дявол да го вземе, беше добра свещ, пък и аз я използвах колкото можах по-добре, трябва да признаеш това, като ме погледнеш. И момчето го научих на същото. Какво ще кажеш за младеж на двадесет и две години, който никога не е слагал капка алкохол в устата, нито е помирисвал тютюн? Такъв е той. Гигант и целия си живот е прекарал сред природата. Чакай да видиш, като те изведе на лов за елени. Ще ти изскочи душата само да вървиш с него, хем той ще носи на гръб раниците и сигурно някой едър мъжки елен. Той е дете на простора, не е спал под покрив ни зиме, ни лете. Простор му дай на него, както съм го учил. Едно ме безпокои — как ще свикне да спи в дом и как ще понася тютюневия дим на ринга. Ужасно нещо е този дим, когато се биеш здравата, а въздухът не ти достига. Но няма да разправам повече, Сам, момчето ми. Уморен си и сигурно вече трябва да спиш. Почакай само, да го видиш, ти казвам. Само почакай! Ала старческата бърбровост беше налегнала Пат и той още дълго не даде на Сгъбнър да затвори очи.

— Това момче може да хване елен, както бяга — отприщи се пак старецът. — Животът на ловеца представлява незаменима тренировка за дробовете. Синът ми не знае много-много другите работи, макар че е прочитал сегиз-тогиз някоя книга и разни там поезии. Той си е чисто и просто дете на природата, ще разбереш, щом го зърнеш. Има в себе си от старата ирландска сила. Понякога, както се захласва, ми се струва, че вярва във феи и тем подобни. Ако има някой да обича природата, това е той, а от градовете се страхува. Чел е за тях, но най-голямото селище, в което е ходил някога, е Дийр Лик. Не му харесали многото хора и се изказа, че ще му е все едно, ако градовете бъдат премахнати. Това беше преди две години — когато за пръв и последен път видя локомотив и влак с вагони.

Понякога си мисля: сбърках аз, дето го отгледах сред природата. Но това му даде пък здраве и издръжливост, и сила на бизон. Никое

градско чедо не може да се мери с него. Готов съм да допусна,

че Джефрис в разцвета си би създал на момчето малко грижи, ала само малко. Пат би го пречупил като сламка. А наглед — да не му се надяваш. Това е безкрайното чудо я — изглежда само хубаво младо здравеняче, пък качеството на мускулите му, виж, то е различно. Ала почакай само да го видиш, това е.

А интересно какво харесва това момче на букетчетата, малките полянки, борова горичка с луната отгоре, ветровитите залези или изгрева от върха на Голата скала. И го влече страшно да рисува разни картини и да декламира „Луцифер и нощта“ от книгите със стихове, дето му ги даде червенокосата учителка. Но това е само от младостта му. Ще улегне в бокса, веднъж само да го насочим, но внимавай да не го налегне мрачното настроение в самото начало, когато ще трябва да заживее в града.

Едно му е добро: от жените се бои. Години още няма да го вълнуват. Не може да се пречупи, да проумее тези същества. Пък и дяволски малко е виждал от тях. Учителката от Самсоновата поляна му натъпка главата с тия поезии. Тя беше хлътнала до уши по него, а то хич се не сеца. С огнена коса момиче беше тя — не планинско момиче, а от равнините — и с времето започна доста да се отчайва и както се мъкнеше по него, беше безсрамие. И какво, мислиш, направи момчето, като подразбра? Изплаши се като див заек. Взе одеяла и патрони и замина да обикаля високите гори. Цял месец не го видяха очите ми, после се промъкна у дома една вечер по тъмно и сутринта пак изчезна. Не пожела поне да погледне писмата ѝ. Изгори ги, казва, и аз ги изгорих. Два пъти идва тя с конче чак от Самшновата поляна и ми стана жал за младото създание. Беше просто жадна за момчето, по лицето ѝ се виждаше. А като минаха три месеца, напусна училището и се върна в своя край. И чак тогава момчето се прибра да живее пак у дома, в хижата.

Жените са били съсипия за мнозина добри боксьори, но за него няма да бъдат. Той поруменява като момиче, само някоя фуста да го погледне втори път или да се зазяпа по-дълго първия. А всички го зяпат. Но когато се бие, леле мале, когато се бие!

Старата дива ирландска кръв — тя е, дето закипява в него и тласка ония ми ти юмруци. Не че губи хладния си разсъдък — на това не се и надявай. Аз в най-добрата си форма не съм бил хладнокръвен

като него. Допускам, че този мой гняв ми донесе нещастията. Но момчето е ледена планина, айсберг. Едновременно огън и лед, наелектризиран проводник в хладилник.

Стъбнър вече задрямваше, но бърбуренето на стареца го стресна. Той се заслуша в просъница.

— Мъж направих от него, ей богу! Истински мъж — с двата му пестника, с двата му прави крака и със зорките му очи. Познавам бокса, в главата ми е и съм вървял в крак с времето и с новите промени. Ще кажеш — ниската стойка! Разбира се, той познава всички стилове и пестене на силите. Никога не се помества два сантиметра, ако един и половина стигат. А като поиска, може да скача като мъжко кенгуру. В близкия бой ли? Почакай да го видиш. По-добър е, отколкото в боя от разстояние, като нищо би могъл да излезе на Питър Джаксън и да задмине във финта с краката дори Корбит в най-добрата му форма. Казвам ти, научих го на всичко до последния трик, а той подобри и това., което научи. Просто е гений в бокса. А в планината колкото щеш здравеняци, с които да си мери силите. Аз му показах тънкостите, а те го научиха на бърбуренето. У тях — нито страх, нито нежности. Ревящи бици и огромни мечки стръвници — това са те, когато се касае да те стегнат в клинч или да бърбурят безмилостно в атаките. А той си играе с тях. Чуваш ли ме, човече, играе си с тях, както ти и аз бихме си играли с малки паленца. Стъбнър пак беше заспал, но се събуди от гласа на стареца, който бърбуреше:

— Странното е там, че не взима бокса на сериозно. Толкова му е лесно, че го мисли за игра. Но чакай само да напипа някой бърз противник. Само гледай тогава. Ще видиш как ще пусне мигновено тока в оня ми ти негов хладилник и ще отприщи най-финото академично тепане, каквото са виждали очите ти.

В мразовития полумрак на планинското утро Стъбнър беше измъкнат от постелята си от стария Пат.

— Ето, иде насам по пътеката — прошушна той дрезгаво. — Ставай по-скоро и хвърли поглед върху най-великия боксьор, какъвто рингът не е виждал досега и не ще види още хиляда години.

Менажерът се втренчи през отворената врата, отри съня от натежалите си клепки и видя как на просеката излезе млад гигант. В едната ръка държеше пушка, през плещите си беше праметнал тежък елен, а се движеше, като че носи перце. Облечен беше грубо, в син

работен панталон и разтворена на гърдите вълнена риза. Палто нямаше, а на краката вместо тежки обувки носеше мокасини. Стъбнър забеляза, че походката му е плавна, сякаш котешка, и не издава собственото му тегло от двеста и двадесет фунта, нито допълнителната тежест на елена. Боксовият менажер беше поразен от пръв поглед. Вярно, че младежът беше снажен, но той усети тъкмо чудноватото и необикновеното у него. Беше нов тип, различен от обикновените боксьори. Изглеждаше творение на дивото, по-скоро някакъв блуждаещ нощен призрак от стара вълшебна приказка или народно предание, отколкото-младеж от двадесетия век.

Едно нещо, което Стъбнър бързо откри, беше, че младият Пат не е твърде приказлив. Когато старият Пат го представи, той се ръкува, но без да проговори, и мълчаливо се зае с работа — стъкна огъня и приготи закуска. На преките въпроси на баща си отговаряше едносрично; например когато го запита къде е убил елена, той благоволи да отвърне само:

— На Южния хребет.

— Единадесет мили оттук през планината — с гордост поясни старецът на Стъбнър, — а е пътека, сърцето ти да се пръсне.

Закуската се състоеше от кафе, квасен хляб и огромно количество мечо месо, печено на жарова.. Младежът яде настървено от него и Стъбнър се досети, че и двамата Глендъновци са свикнали почти изключително на месна храна. Старият Пат водеше целия разговор, но за това, което му беше на сърцето, отвори дума едва след като

свършиха закуската.

— Пат момчето ми — започна той, знаеш ли кой е този джентълмен?

Младият Пат кимна и хвърли бърз, пълен с разбиране поглед към менажера.

— Значи той ще те вземе със себе си в Сан Франциско.

— На мен ми се ще да си остана тук, тате — отговори момъкът.

Разочарование жегна Стъбнър. Излезе все пак, че е гонил дивото. Това не беше истински боксьор, жаден и нетърпелив да влезе в бой. Пет пари не струваше огромната му физика. Позната история — тия, едрите, обикновено имаха сърца от лой.

Но келтската кръв на стария Пат кипна и гласът му заповяда рязко:

— Ще слезеш в града и ще се биеш, момче! За това съм те тренирал, това ще направиш!

— Добре — беше неочакваният отговор, изръмжан равнодушно от дълбочината на огромните гърди.

— И ще, се биеш като дявол — добави старецът.

Стъбнър отново почувствува разочарование — липсваше блясък и пламък в погледа на младия човек, когато отговори:

— Добре. Кога почваме?

— Ами, виж какво, ето Сам ще иска първо, да отиде малко на лов и на риба, пък и да те изпробва с ръкавиците. — Старецът погледна към Сам и той кимна. — Я ти се съблечи и му покажи какво представляваш.

Час по-късно очите на Стъбнър се отвориха. Сам бивш боксьор, и то тежка категория, той беше дори по-добър като ценител на боксьори, но никога още не беше виждал такова тяло.

— Гледай каква гъвкавост — напевно разправяше старият Пат. — Ей това е истинското качество. Гледай разтвора на раменете и какви дробове има. Чисто, всичко чисто до последната капка и грамче. Пред тебе, Сам, стои човек, какъвто не е виждан

досега! Ни един мускул няма стегнат. Това не ти е щангист или изпълнител на упражненията на Сандоу. Гледай мускулите му — като дебели змии се преливат под кожата меко и като че мързеливо. Но чакай само да ги видиш как святкат като гърмяща

змия, когато кълве. Той ей сегичка може да издържи четиридесет рунда, ако не и сто. Хайде, почвайте! Ринг свободен!

Те започнаха с триминутни рундове и по една минута почивка и всички съмнения на Сам Стъбнър за миг изчезнаха. Никакво сърце от лой нямаше тук, никакво безразличие, само лениво добродушна игра на ръкавиците, трикове с пъргава твърдост и рязка острота при сблъскванията, присъщи, както му беше известно, само на добре тренираните боксьори с вроден инстинкт.

— Леко де, леко — предупреди старият Пат. — Сам не е вече онова, което беше.

Това засегна Сам — пък и с такава цел беше казано — и той пусна в ход най-прочутия си трик и любим удар: лъжлив опит за влизане в клинч и внезапен десен в стомаха. Но колкото и светкавично да беше изпълнен трикът, младият Пат го видя и макар че ударът го улучи, тялото му вече се отдръпваше. Но следващия път не се отдръпна. Още когато Сам посегна, Пат пристъпи напред и подложи лявото си бедро, за да пресрещне удара. Всичко само няколко сантиметра, но ударът беше париран. И колкото да се опитваше след това, ръкавицата на Стъбнър се натъкваше винаги на бедрото на Пат.

Навремето си Стъбнър беше издържал тежки боеве с големи боксьори и беше устоявал с чест на показни мачове. Но тук и дума не можеше да става да устои. Младият Пат си играеше с него и в клинchoвете го караше да се чувства безпомощен като пеленаче — улучваше го винаги, когато поискаше, спираше и парираше атаките му с майсторска точност и като че едва забелязваше или обръщаше внимание на присъствието му. Половината от времето младият Пат сякаш зяпаше замечтан настрани и се любуваше на природата. И тъкмо тук Стъбнър направи нова грешка. Помисли, че това е трик от школата на стария Пат, опита се да нанесе ненадейно удар от близко, но ръката му светкавично попадна в клещи и за награда му обрулиха и двете уши.

— Усеща удара — засмя се дрезгаво старецът. — Не е уловка, честна дума! Той е факир! Усеща удара, без да

гледа кога и откъде иде, с каква бързина, разстояние и точност. И нищо не съм го учил. Така, по вдъхновение. Вродено му е.

В един клинч боксовият менажер тикна опакото на ръкавицата си в устата на младия Пат и в постъпката му имаше известен намек за злоба. Миг по-късно в следващия клинч Сам получи опакото на ръкавицата на Пат в собствената си уста. Нямахте нищо рязко в това, но натискът, макар и флегматично ленив, изпъна главата му назад до такава степен, че прешлените изпрацяха и за миг той помисли, че му е счупен вратът. Сам отпусна тяло и свали ръце в знак, че борбата е свършена, почувствува незабавно как натискът спря и политна встрани.

— Ще... ще го бъде — проговори той на пресекулки, не можейки да поеме дъх, за да изкаже възхищението, изписано по лицето му.

В очите на стария Пат блестяха сълзи от гордост и тържество.

— А какво, мислиш, ще стане, ако някой от ония нахални хулигани се опита, да му изиграе мръсен номер — запита той.

— Ще го убие като нищо — отсече Стъбнър.

— Няма, няма, твърде хладнокръвен е той за такова нещо. Само ще ги понапердаши здравата за мръсотията им.

— Хайде да пишем договора — каза менажерът.

— Чакай да разбереш първо цялата му стойност! — възрази старият Пат. — Условията, дето ще те карам да приемеш, няма да са леки. Върви с момчето на лов за елени по планините и опознай дробовете му и силата на нозете му. След това ще подпишем солиден договор, както си му е редът.

Два дни прекара Стъбнър из планините и видя всичко, което старият Пат му беше обещал, дори повече. Той се върна много изморен и много смирен. Изпеченият в живота менажер се чудеше на невинността на младежа, но същевременно разбираше, че далеч няма глупак пред себе си. Вярно, умът му беше девствен, недокоснат от нищо друго освен от тесния кръг на планинския живот. Но той беше показал, че притежава вродена проникателност и буден ум далеч над обикновените. Отчасти момчето беше загадка за Сам, който не можеше да

проумее страхотното му душевно равновесие. Нищо не беше в състояние да го предизвика или разтревожи, а търпението му имаше първобитна неизчерпаемост. Той нито веднъж не изпсува, не употребяваше дори безсмислените обезсолени ругатни на женствените момчетии.

— Ако искам, ще ругая като нищо — обясни той, когато събеседникът му го подкачи. — Но май че никога няма да ми потрябва. Ако се наложи, смятам, че ще ругая.

Старият Пат, останал твърд в решението си, се сбогува с тях пред хижата.

— Няма да мине много време, Пат, момчето ми, и ще чета във вестниците за тебе. Щеше ми се да дойда с вас, но комай ще си остана в планината до края на живота.

После, като дръпна менажера, настрана, старият го подхвана почти свирепост:

— Запомни какво съм ти повтарял толкова пъти. Момчето е чисто и е честно. Нищо не знае за покварата в бокса. Всичко за нея съм

крил от него, разбра ли? Той не знае дори значението на думата „сделка“. От бокса той познава само смелостта, романтиката, славата и аз му го втълпих в главата с разкази за стари герои на ринга, макар че, кой знае защо, това не го запали твърде много. Слушай, човече, казвам ти, че съм изрязвал от вестниците колоните за бокса, за да не ги чете — а той мислеше, че ми трябва за албума. Той не знае боксьор да се е договарял предварително за резултата или да се е отказвал от боя. Така че да не си го забъркал в нещо нередно. Недей предизвиква отвращение у момчето. Затова сложих условието за невалидността на договора: при първото мошеничество той се разваля от само себе си. Да няма предварително делене на парите, да няма тайни уговорки с хората от кинематографията за гарантирано разстояние. Пари ще има, колкото щете; и за двама ви. Обаче ще действуваш честно, ако не, всичко ще загубиш. Разбра ли?

— А ти каквото и да правиш, пази се от жените — беше съветът на стария Пат за раздяла, докато синът му, вече на коня, почтително придържаше поводите, за да го изслуша. — Жените са смърт и гибел, а ти каквото и да правиш, пази се от жените.

Но когато намериш истинската, единствената, дръж се здраво за нея. Тя ще бъде по-ценна и от слава, и от пари. Но първо се увери и щом бъдеш сигурен, не я оставяй да ти се изплъзне от пръстите. Сграбчи я с двете си ръце и се дръж за нея, дръж се, ако ще целият свят да се провали вдън земя. Да, Пат, момчето ми, добрата жена... си е добра жена. Това е първата и последната ми дума.

— това беше последният съвет, който даде стария Пат на раздяла.

III

Неприятностите на Сам Стъбнър започнаха с пристигането в Сан Франциско. Не че младият Пат стана раздразнителен и мрачен, както се беше опасявал баща му. Напротив, той беше чудно приветлив и кротък. Все пак тъгуваше за любимите си планини. Освен това изпитваше силен ужас от големия град, макар че се движеше сред уличния рев с невъзмутимото спокойствие на червенокож индианец.

— Аз дойдох тук, за да се боксирам — съобщи той на края на първата седмица. — Къде е Джим Ханфорд?

Стъбнър подсвири.

— Велик шампион като него няма и да те погледне — отговори той. — Ще ти каже: „Я върви първо да си създадеш име.“

— Аз мога да го бия.

— Но публиката не знае това. Ако го биеш, би станал световен шампион, а никой от първата среща не е ставал шампион.

— Аз мога.

— Но на публиката това не е известно, Пат. Никой няма да дойде да те види как се биеш. А тълпата е, която носи парите и големите печалби. Затова Джим Ханфорд няма и секунда да се занимава с тебе. Никаква облага няма да има той от това. Пък точно сега печели три хиляди долара седмично, с договор за двадесет и пет седмици. Да не мислиш, че ще остави тази работа, за да излезе на мач с човек, за когото никой нищо не е чувал. Ти първо

трябва да направиш нещо, да си създадеш биография. Трябва да започнеш с местните дребни тромавци, дето никой не ги познава, като Късия Колинс, Буйния Кели и Летящия холандец. Като отстраниш тях, значи, че си се изкачил едва на първото стъпало от стълбата. Но след това ще летиш нагоре като балон.

— С тези тримата, дето ги споменахте, ще се бия последователно в един и същи мач — реши Пат. — Уредете срещата по този начин!

Стъбнър се изсмя.

— Какво има? Не вярвате, че мога да се справя с тях ли?

— Зная, че можеш — увери го Стъбнър. — Но не може да се уреди така. Ще трябва Да се срещнеш с тях поотделно. И после не забравяй, че аз познавам бокса и аз съм ти менажерът. Тази работа трябва да се изпипа постепенно и аз съм този, който знае как. Ако ни провърви, за две-три години може да стигнеш върха и да станеш шампион с куп пари.

При тази перспектива Пат въздъхна, после веднага просия.

— И след това ще мога да се оттегля и да се върна у дома при стария — каза той.

Стъбнър се готвеше да отговори, но се въздържа. Колкото и да беше чудноват този кандидат за шампион, Сам беше уверен, че когато стигне върха, той ще излезе твърде подобен на всички негови предшественици. Освен това две години не бяха малко време, а дотогава предстоеше много работа.

Когато Пат започна да се Мотае из квартирата си от скука, да чете безкрайни книги с поезия и романи, заети от обществената библиотека, Стъбнър го прати да живее в едно ранчо на отсрещния бряг на залива, под зоркото око на Спайдър Уолш. След седмица Спайдър съобщи под секрет, че полека работа от тази няма. Повереният му субект от сутрин до вечер скитал из планините, шибал с въдицата потоците за пъстърва, срелял по яребици и зайци и преследвал един силен елен самец, прочут с това, че беше оцелял: десетилетия въпреки ловните хайки. Отайдър' станал ленив и затлъстял, докато питомецът му се поддържал във форма.

IV

Както очакваше Стъбнър, така и стана — собствениците на боксьорския клуб се изсмяха на предложението му. Та не са ли пълни горите с непознати, дето току ги прихваща да стават шампиони? Пробен мач, да речем, четири рунда — да, това може да му дадат. Но главния номер — никога. А Стъбнър бе твърдо решил, че младия Пат ще излезе за първи път само в главния номер; и в края на краищата благодарение на собствения си авторитет той успя да се наложи. От немай къде мисионерския клуб се съгласи да уреди на Пат Глентън петнайсет рундов мач с буйния Кели с 100 долара награда за победителя. Обичай беше млади боксьори да се кръщават с имена на стари герои от ринга, така че никой не се досети, че Пат е синът на великия Пат Глентън, Стъбнър си мълчеше. По-ефективно беше тази сензация за печата да избухне по-късно. След едномесечно чакане дойде и вечерта на срещата. Стъбнър се безпокоеше не на шега. Беше заложил целия си професионален авторитет, твърдейки, че този човек ще се представи добре, а сега с учудване забеляза как Пат, непреседял и пет минути в своя ъгъл, загуби здравия руменец на лицето си и стана болно жълт.

— Дръж се, момче — каза Стъбнър и го потупа по рамото.

— Първия път на ринга е винаги шуто, пък и Кели има обичай да кара противника си да го чака с надежда, че ще се притесни от публиката.

— Не е това — отговори Пат, — от тютюневия дим е не съм му свикнал и ми е нещо лошо. Камък падна от сърцето на Сам. Човек, на когото става лошо от притеснение, и Самсон да е, никога не би могъл да завоюва място на професионалния ринг. А с тютюневия дим младежът ще трябва да свикне, и толкоз. Появяването на Пат на ринга беше посрещнато с мълчание, но когато буйния Кели се промъкна през въжетата се раздаде рев от публиката. Той заслужаваше името си. Беше свиреп, набит, черен, космат, с грамадни възлести мускули, най-малко 200 фута мъж. Пат го погледна с любопитство, онзи му се озъби

зверски. Представиха и двамата на публиката и те се ръкуваха. Но ръкавиците им едва се докоснаха и Кели скръцна със зъби, изкриви лице

и с израз на бесен гняв изръмжа:

— Пък си и нахален, а! — той грубо отплесна ръката на Пат и изсъска:

— Ще те изям с парцалите паленце такова! Този жест разсмя публиката и се направиха шеговити предположения за това, което Кели трябва да е казал. Завърнал се в ъгъла си в очакване на гонга, Пат запита Стъбнър

— Защо го е яд на мене?

— Ами — отговори Стъбнър. — Това е номерът му, иска да те сплаши, война на нерви.

— Това не е бокс — каза Пат а Стъбнър го погледна набързо и забеляза, че очите на младежа са невъзмутимо сини както всякога.

— Внимавай — предупреди го менажерът когато удари гонгът за първия рунд и Пат стана. — той може да се нахвърли върху тебе като човекоядец. И наистина Кели се втурна към него като човекоядец, прекосявайки ринга с бясна скорост. Пат, който с безгрижното си спокойствие беше направил само няколко крачки прецени скоростта на противника си, отстъпи в страни и посрещна челюстта му с твърдо свита дясна ръка. После се изправи и загледа с нескривано любопитство. Мачът беше свършил. Кели беше рухнал като заклан бик на пода и остана да лежи неподвижен докато реферът, надвесен над него, отброяваше с висок глас десетте секунди в нечуващите му уши. Когато секундантите на Кели дойдоха да го вдигнат Пат ги изнерви. Той взе на ръце огромното безжизнено туловище на противника си отнесе го в ъгъла му и го остави на столчето и в ръцете на секундантите му. След половин минута Кели изправи глава и примигна несигурно с очи. Той се огледа безсмислено, после се обърна към един от секундантите си

— Какво стана? — запита той дрезгаво. — Таванът ли падна върху мен?

Благодарение на победата над Кели, макар че, общото мнение беше, че Пат е победил случайно, му уредиха мач с Руф Мейсън. Срещата се състоя три седмици по-късно и публиката на Сиера клуб в зала Дриймланд не успя дори да види какво стана. Руф Мейсън беше

боксьор от тежка категория, който се славеше в своя район с хитростта си. Когато удари гонгът за първия рунд, двамата противници се срещнаха в средата на ринга. Никой не бързаше. Нито един удар от двете страни. Проучваха се със свити ръце и се обикаляха толкова отблизо, че ръкавиците им почти се докосваха. Това продължи; може би пет секунди. После нещо стана, и то толкова бързо, че едва ли един на всеки сто от зрителите успя да види. Руф Мейсън направи лъжлив напад с дясната ръка. Очевидно не беше истински финт, а проба, просто опитно заплашване с възможен удар. Тъкмо в този миг Пат пусна в ход своя прав удар. Противниците бяха толкова близо, че ръкавицата му не измина и педя. Това беше ляв къс замах с извиване на рамото. Ударът се стовари точно върху челюстта и изумената публика видя само как краката на Руф Мейсън се подкосиха и тялото му се смъкна на пода. Но реферът беше видял и бързо започна да брои секундите. И този път Пат отнесе противника в ъгъла му; едва след десет минути Руф Мейсън, подкрепян от секундантите си, с несигурни стъпки и облещени стъклени очи можа да се добере през коридора до съблекалнята си под учудените погледи на недоумяващата публика.

— Нищо чудно — заяви той пред един репортьор, — че Буйния Кели е помислил, че таванът е рухнал върху него.

След като Късия Колинс беше нокаутиран в дванадесетата секунда на първия рунд от петнадесетрундов мач, Стъбнър реши, че трябва да говори с Пат.

— Знаеш ли как те наричат сега? — запита той, Пат поклати отрицателно глава.

— Глендън — единствения удар.

Пат се усмихна от учтивост. Малко го интересуваше как го наричат. Имаше си определена задача, която трябваше да свърши, за да може с това да завоюва правото да се върне в планините си, и той изпълняваше всичко флегматично и толкова.

— Така няма да го бъде — продължи менажерът му, като клатеше неодобрително глава. — Не може така да продължаваш да сваляш хората си. Трябва да им дадеш повече време.

— Нали въпросът е да се бия? — запита Пат учуден.

Стъбнър пак поклати глава.

— Виж каква е работата, Пат. В бокса трябва да си великодушен и щедър. Защо ще обиждаш всички останали боксьори. И спрямо

публиката не е честно. Хората са дали пари, искат да видят нещо. Пък и никой няма да иска да се боксира с тебе. Всички ще се изплашат. И с мачове от десет секунди не можеш да събереш публика. Как мислиш? Ти би ли платил долар или пет долара, за да гледаш мач от десет секунди?

Това убеди Пат и той обеща да дава в бъдеще на публиката достатъчно зрелище за парите ѝ, но заяви, че лично би предпочел да иде на риболов, отколкото да гледа, ако ще, сто рунда бокс.

И все пак Пат всъщност не беше стигнал доникъде в боксовата си кариера. Местните спортни дейци се смееха, когато споменеха името му. То им напомняше за смешните му победи и забележката на Буйния Кели за тавана. Никой нямаше представа как Пат знае да се бие. Никога не го бяха виждали. Какво му е дишането, издръжливостта му, способността му да устои на груби, силни противници, в дълги, изтощителни срещи? Той не беше показал нищо друго, освен че притежава щастлив удар и сляп шанс.

При това положение беше уреден четвъртият му мач — срещу португалеца Пит Сосо, от касапското предградие, прочут само със замайващите си трикове, които показваше на ринга. Пат не тренира за тази среща. Вместо това се наложи да извърши набързо тъжно пътуване до планините, за да погребее баща си. Правилно беше преценил старият Пат

състоянието на сърцето си: то беше спряло внезапно.

Когато младият Пат се завърна в Сан Франциско, оставаше му толкова малко време, че смени направо пътническия си костюм с боксьорския екип, и все пак публиката трябваше да го чака десет минути.

— Не забравяй, дай му възможност да се прояви — предупреди Стъбнър, когато Пат се промъкваше под въжетата. — Поиграй с него, но сериозно. Остави го десет-дванадесет рунда, после го сваляй.

Пат изпълняваше послушно наставленията, и макар че би могъл доста лесно да нокаутира противника си, последният беше толкова хитър и ловък, че му създаде доста труд да се отбранява, а същевременно да не го изважда от строя. Зрелището беше красиво и публиката изпадна във възторг. Пат беше принуден да употреби цялото си изкуство, за да се брани от ураганните атаки, от яростните финтове,

от отстъпленията и нападенията на Сосо, и все пак не остана незасегнат.

Стъбнър го хвалеше през минутите почивки и всичко щеше да мине гладко, ако в четвъртия рунд Сосо не беше изиграл един от най-ефектните си трикове. Когато в една схватка Пат стовари юмрук по челюстта на противника си, Сосо за голямо негово, учудване отпусна ръце и политна назад с облепени очи и ПОДБИТИ, скосени крака, силно зашеметен. Пат не можеше да разбере. Ударът не беше за нокаут, а ето че противникът му беше готов да се строполи на тепиха. Пат също отпусна ръце и загледа учудено своя олюляващ се противник. Сосо политна назад, едва не падна, задържа се на крака и отново политна косо и слепешката напред.

За първи и последен път в боксьорската кариера на Пат го издебнаха неподготвен. Всъщност той отстъпи настрана, за да пропусне залитналия човек. Както се олюляваше, Сосо ненадейно замахна с дясната ръка,. Ударът му попадна право в челюстта на Пат с такава сила, че зъбите му изтракаха. От публиката се изтръгна силен, възторжен рев. Но Пат не чуваше. Той виждаше пред себе си само Сосо, ухилен и предизвикателен, и съвсем не „гроги“. Пат чувствуваше болка от удара, но много повечето разяри измамата. Цялата някогашна ярост на

баща му кипна в него. Той тръсна глава, сякаш за да се отърве от болката, и зае стойка пред противника си. Останалото трая само секунда. С лъжлив напад Пат го накара да се разкрие, стовари левия си юмрук в слънчевото му сплитане и почти едновременно изхвърли десния право към челюстта му.; Този удар попадна в устата на Сосо, когато тялото му летеше във въздуха и още не беше тупнало на пода. Лекарите на клуба се мъчиха половин час да го свестят. След това зашиха устата му с единадесет шева и го откараха с линейка.

— Съжалявам — каза Пат на менажера си, — май че загубих самообладание. Такова нещо вече няма да повторя на ринга. Татко винаги ме е предупреждавал да се пазя от това. Казваше, че не една среща е загубил поради избухливостта си. Не съм допускал, че мога така да загубя самообладание,, но сега, когато разбрах, вече ще съумея да го

запазвам. .

И Стъбнър му повярва. Беше вече стигнал до положение да вярва и в най-невероятното за младия си възпитаник.

— Ти няма защо да избухваш — каза той, — толкова сигурно владееш противника си при всяко положение.

— Във всяка секунда и сантиметър от боя — потвърди Пат.

— И можеш да го свалиш винаги, когато поискаш, нали?

— Разбира се, че мога. Не искам да се хваля, но просто сякаш имам вродена способност. Очите ми посочват пробива, който сръчността ми знае как да извърши, а чувството за време и разстояние у мене е втора природа. Татко го наричаше талант, но аз мислех, че ме ласкае. Сега, след като излязох срещу тези хора, разбирам, че е бил прав. Той казваше, че имам пълно съчетание между ума и мускулите.

— Във всяка секунда и сантиметър от боя — повтори замечтано Стъбнър.

Пат кимна, а Стъбнър, вярвайки му напълно, видя в мечтите си такива златни перспективи, че старият Пат, ако се научеше, би станал от гроба.

— Значи не забравяй, че сме длъжни да дадем

на публиката зрелище, достойно за парите й — каза Сам. — Ще решаваме помежду си колко рунда да трае всяка среща. Сега следващият ти мач ще бъде с Летящия холандец. Остави го да издържи, да речем, пълни петнадесет рунда и го свали в последния. Това ще ти даде същевременно възможност да покажеш на какво си способен.

— Добре, Сам — беше отговорът.

— За теб ще бъде изпитание — предупреди го Стъбнър. — Може да не успееш да го нокаутираш в последния рунд.

— Слушай какво ще ти кажа — отвърна Пат и вдигна томче стихове от Лонгфелоу, като помълча, за да придаде повече тежест на обещанието си. — Ако не го сваля, никога вече няма да чета поезия, а това за мен не е малко.

— Зная, зная — заяви ликуващ менажерът му, — макар че не мога да разбера какво намираш в нея.

Пат въздъхна, но не отговори. През целия си живот беше срещнал едно-единствено същество, което да обича поезия, и то беше

червенокосата учителка, от която се подплаши, та избяга в гората.

V

— Къде отиваш? — запита; учудено Стъбнър, като погледна часовника си.

Пат, хванал вече дръжката на вратата, спря и се обърна.

— В Академията на науките — каза той. — Довечера един професор ще чете лекция за Браунинг, а Браунинг е такъв поет, че за да го разбереш, трябва помощ. Понякога си мисля: би трябвало да ходя на вечерно училище.

— Господи боже мой! — ужаси се менажерът. — Та ти довечера излизаш срещу Летящия холандец.

— Това зная. Но на ринга няма да изляза нито минута преди девет и половина или десет без четвърт. Лекцията свършва в девет и петнадесет. Ако искаш, за по-сигурно мини да ме вземеш с колата си.

Стъбнър вдигна безпомощно рамене.

— Не бой се, няма страшно — успокои го Пат. — Баща ми все разправяше, че боксьорът се чувства най-зле в часовете преди мача и че много поражения се дължат на нервно сътресение тъкмо тогава, когато няма друго какво да правиш, освен да мислиш какво ще стане и да се тревожиш. А виж, за мен в това отношение няма защо да се безпокоиш. Трябва да си доволен, че мога да ида да слушам лекция.

И същата вечер, докато гледаше боя — петнадесет блестящи рунда, — Стъбнър неведнъж се усмихваше при мисълта какво биха казали любителите на бокса, ако знаеха, че този великолепен млад боксьор е дошъл на ринга направо от лекция за Браунинг.

Летящия холандец беше млад швед, който притежаваше необикновена борбеност и беше надарен с феноменална издръжливост. Нито миг не спираше, непрекъснато беше в атака и от гонг до гонг щурмуваше и се биеше. В далечния бой размахваше ръце като бухалки, а в близкия непрекъснато тласкаше с рамена, боричкаше се и, освободеше ли ръка, сипеше удари. От началото до края летеше като ураган, оттам и прякорът му. Не му достигаше само точна мярка за време и разстояние. Въпреки това беше спечелил много срещи, защото

от безкрайните удари, които сипеше, поне един от десетина попаднаше в целта. Той създаде доста грижи на Пат, който бе поел твърдо задължението да не нокаутира противника си. И макар че не пострада сериозно в боя, Пат не можа съвсем да избегне непрекъснатото летящите ръкавици, на противника. Но като тренировка състезанието не беше лошо, дори донякъде му доставяше удоволствие.

— Можеш ли да го свършиш в този рунд? — пошепна му Стъбнър на ухото през минутата почивка след петия рунд.

— Разбира се — беше отговорът на Пат. — Имайте предвид, че досега никой не го е нокаутирал — предупреди го Стъбнър няколко рунда по-късно.

— Тогава май ще се наложи да си счупи пръстите — усмихна се Пат. — Зная силата на удара

си и като го стоваря все нещо трябва да се подаде. Ако не той моите кокалчета.

— А сега как мислиш, можеш ли да го свалиш? — запита Стъбнър след тринадесетия рунд.

— По всяко време, ти казвам.

— Добре, Пат, тогава остави го до петнадесетия.

В четиринадесетия рунд Летящия холандец надмина себе си. С удара на гонга той се втурна през ринга право към насрещния ъгъл, където Пат спокойно се изправяше на крака. Публиката изрева, защото знаеше, че Летящия холандец ще хвърли всичко в боя. Пат схвана забавното положение и си науми да посрещне страхотната атака само с пасивна отбрана, без да нанесе нито един удар. През последвалия триминутен ураган той действително нито удари, нито посегна. Пат направи рядка демонстрация на пасивна защита: ту криеше лицето си с левия лакът, ту стомаха — с дясната ръка; ту според промените в атаката променяше стойката си и с двете ръкавици закриваше лицето си или с двата лакътя и предмишници — тялото си; движеше се непрекъснато, подлагаше тромаво плещи или полулягаше върху противника си, затлачвайки движенията му; сам той нито удряше, нито заплашваше с удар, а се тресеше под бесните удари, които се сипеха върху различните му защитни хватки с бързината, на дяволски барабанен огън.

Зрителите близо до ринга виждаха и се възхищаваха, но останалите, заблудени, станаха на крака и ревяха от възторг под

невярното впечатление, че Пат, безпомощен, търпи страшен бой. Свърши рундът и публиката, недоумяваща, се отпусна на седалките, като видя как Пат се прибра с твърди стъпки в ъгъла си. Просто непонятно! Трябваше уж да е смаккан на пюре, а пък то нищичко му няма.

— Как ще го свършиш? — запита Стъбнър угрижено.

— За десет секунди — заяви Пат уверено. — Ти само гледай.

Никакъв фокус нямаше в цялата работа. Щом удари гонгът, и Пат скочи на крака. Той даде да се разбере недвусмислено, че за пръв път в този мач е решил да се справи с противника си. Сега нито един зрител не се подлъга. Само Летящия холандец,

разбра това и за пръв път в своята кариера видимо се поколеба, когато се срещнаха в средата на ринга. За частица от секундата застанаха, дебнейки се един срещу друг. После Летящия холандец скочи върху противника си и Пат с добре отмерено дясно кроше го приспа още във въздуха.

Полетът на Пат Глендън нагоре към славата започна след този мач. Спортните среди и коментатори го взеха под крилото си. За първи път Летящия холандец беше загубил с нокаут. Победителят му се оказа магьосник в защитата. Излезе, че предишните му победи не са били случайни. Страшен удар се криеше и в двете му ръце. Какъв то беше гигант, чакаше го кариера. Минало е вече за него времето, твърдяха коментаторите, да си пилее силите с третостепенни боксьори и дръвници; Къде са Бен Мензис, Ридж Рийд, Бил Таруотър и Ърнест Лосън? Време е да се срещнат с този младок, който неочаквано беше показал, че е боксьор от класа. Какво чака впрочем менажерът му, та не ги призове на бой?

После славата дойде за един ден; защото Стъбнър разкри тайната, че неговият човек не е някой друг, а синът на Пат Глендън, стария Пат, героя на ринга от едно време. Веднага го кръстиха младият Пат Глендън, а спортистите и репортьорите се тълпяха наоколо му, за да го възхваляват, да го подкрепят и пишат отзиви за него.

Като започна с Бен Мензис и завърши с Бил Таруотър, Пат призова на бой, боксира се и нокаутира четиримата второразредници. За тази цел му се наложи да пътува, като мачовете се състояха в Гшефилд, Денвър, Тексас и Ню Йорк. Месеци бяха необходими за

това, тъй като по-големите мачове не се уреждаха лесно, а и самите боксьори искаха повече време за тренировки.

През втората година той започна да се справя!-един след друг с шестимата големи боксьори, които стояха в подножието на стълбицата на шампионите от тежка категория. Здраво стъпил на върха на стълбицата, стоеше великият Джим Ханфорд, непобеденият световен шампион. Тук, в най-горните стъпала, напредването вървеше по-бавно, макар че Стъбнър беше неуморим в уреждането на срещи .

И в раздухването на страстите сред спортното общество, за да принуди противника да се бие. Уил Кинг беше отстранен в Англия и Глендън гони Том Харисън из половината земно кълбо, за да го победи; на празника на бокса в Австралия.

Призовете ставаха все по-големи. Вместо стоте долара, които печелеше при първите си срещи, сега Пат получаваше от двадесет до тридесет хиляди долара на мач, а също така подобни суми и от киното. Като менажер Стъбнър взимаше своя процент от всичко това според условията на договора, съставен от стария Пат, така че той и Глендън богатееха въпреки огромните си разходи. Това се дължеше преди всичко на скромния живот, който водеха. Те не бяха прахосници.

Стъбнър се беше увлякъл в недвижими имоти и средствата му, вложени в апартаменти и жилищни блокове в Сан Франциско, бяха много повече, отколкото Глендън би могъл да си представи. Съществуваше обаче един таен тотализатор, групичка хора, които знаеха с точност размерите на Стъбнъровите владения, а освен тях кинопродуцентите плащаха на менажера огромни дивиденди, за които Глендън никога не беше чувал.

Най-сериозната задача на Стъбнър беше да поддържа наивността на своя млад гладиатор. Пък и не му беше трудно. Глендън, който нямаше никакво взимане-даване с деловата страна на бокса, слабо се интересуваше от тия неща. Освен това, където и да го отвеждаха пътуванията му, той прекарваше свободното си време в лов и риболов. Рядко се събираше с хората от спортния свят, беше пословично срамежлив и затворен и предпочиташе художествените галерии и стихосбирките пред спортните клюки. А и треньорите му, и учебните му партньори имаха строги инструкции от менажера да си сдържат езика и се предпазват от най-невинни намеци за корупция в бокса. Стъбнър беше застанал във всяко отношение между Глендън и

останалия свят. Дори никога не интервюираха Пат, без да присъствува Стъбнър.

Само веднъж се обърнаха направо към Глендън. Беше тъкмо преди мача с Хендерсън; в коридора на хотела набързо, шепнешком му предложиха сто хиляди долара и човекът има късмет, че

Пат се сдържа и само го отстрани с рамото си, отминавайки, без да отговори. Той разказа случая на Стъбнър, който рече:

— Това е само номер, Пат. Опитали са да те подхлъзнат. — Той видя как в сините очи светна гняв. — А може би нещо по-лошо. Ако бяха успели да те подмамят, можеше да се появи такава голяма сензация във вестниците, че да те свърши. Но не вярвам. Такива работи вече не се случват. Това са предания, наследени още от ранната история на ринга, нищо повече. Имало е в миналото корупция, но никой боксьор или менажер с авторитет не би дръзнал днес да извърши подобно нещо. Разбери, Пат, хората в бокса са чисти и честни като спортистите от професионалния бейзбол, а от него по-чист и по-честен спорт няма.

И през цялото време, докато говореше, Стъбнър помнеше, че предстоящият мач с Хендерсън трябва да бъде не по-къс от дванадесет рунда — достатъчно за киното — и да продължи не повече от четиринадесет. А той знаеше освен това, че самият Хендерсън е обещал да не издържи повече от четиринадесет рунда — дотолкова големи бяха заложените суми.

Глендън, към когото вече никой не се обърна направо, съвсем забрави за този случай и прекара целия следобед в правене на цветни снимки. Фотографията беше станала напоследък любимото му занимание. Тъй като обичаше живописата, а не можеше да рисува, беше прибягнал към компромис, заемайки се с фотография. В ръчния му багаж влизаше куфар, натъпкан с книги по въпроса, и той прекарваше дълги часове в тъмната стаичка, където извършваше сам различните операции. Никога не беше съществувал велик боксьор, който да стои толкова настрана от боксовите среди. Тъй като нямаше за какво да говори с хората, които срещаше, наричаха го мрачен и необщителен и по този начин за него се оформи особена вестникарска слава — не толкова преувеличена, колкото изцяло изопачена. С две думи, печатът го представяше силен като бик, тъп, глупав звяр и един несериозен спортен коментатор го кръсти „Първобитния звяр“. Прякорът си

извоюва гражданственост. Останалите братя по перо го приветствуваха с възторг и оттогава насетне името на Глендън вече не се появяваше в печата без прякор. Често в заглавие или под снимка се появяваха само думите „Първобитния звяр“ с главни букви и без кавички. Цял свят знаеше кой е този звяр. Това го накара да се затвори още повече в себе си и породя у него дълбока неприязън към вестникарското съсловие.

Но по отношение на бокса предишният му умерен интерес се засили. Боксьорите, с които се срещаше сега, бяха всичко друго, но не и „леваци“ и победите не идваха толкова лесно. Това бяха отбрани мъже, опитни генерали на ринга, и всеки бой представляваше сериозен проблем. Имаше случаи, когато беше невъзможно да ги нокаутира в който и да е от условните рундове на борбата. Така беше със Сулцбергер, германеца гигант. Колкото и да се мъчеше, той не можа да го свали в осемнадесетия рунд, в деветнадесетия се повтори същата история и чак в двадесетия успя да пробие изумителната му защита и да го свали. Глендън намираше все повече удоволствие в бокса и това беше придружено с по-строга и продължителна тренировка. Тъй като никога не пилееше силите си в безпътен живот и прекарваше повечето време на лов из планините, той фактически беше винаги в блестяща форма и за разлика от бащината му кариера неговата не се помрачи от нещастни случаи. Никога не си счупи кост, дори пръста си не повреди. Едно нещо забеляза Стъбнър със затаена радост — младият му боец вече не говореше, че ще се завърне завинаги в планината, щом спечели шампионската титла от Джим Ханфорд.

VI

Венецът на неговата кариера бързо приближаваше. Великият шампион беше заявил публично, че е готов да се срещне с Глендън, щом той се справи с тримата или четирима кандидати за шампионата, които стояха между тях. В течение на шест месеца

Пат успя да отстрани Кид Макграт и Джон Макбрайд от Филадельфия; оставаха само Нат Пауърс и Том Канъм. И всичко щеше да бъде наред, ако някаква девойка от обществото не се беше впуснала в журналистиката от любов към приключенията и ако Стъбнър не се беше съгласил на едно интервю с жената репортьор от вестник „Къриър джърнъл“, издаван в Сан Франциско.

Дописките ѝ се поместваха винаги под името Мод Сенгстър — всъщност това беше истинското ѝ име. Фамилията Сенгстър беше богата и известна. Нейният основател, старият Джейкъб Сенгстър, навремето беше нарамил вещите си и отишъл да работи като ратай на Запад. Открил беше в Невада неизчерпаеми залежи боракс и започнал да извозва рудата с кервани мулета, докато построил железопътна линия за целта. После беше хвърлил печалбите от боракса за покупката на стотици и хиляди квадратни мили гора за строителен материал в Калифорния, Орегон и Вашингтон. По-късно, съчетавайки политиката с бизнеса, беше подкупил държавни дейци, съдии и котерии, ставайки крупен промишлен магнат. Накрая беше умрял в почести, разочарован, оставил името си — мръсно петно, върху което бъдещите историци да пускат димна завеса — заедно с няколкостотин милиона, за които четиримата му сина да се карат. Последвалите съдебни, икономически и политически борби между тях вълнуваха и забавляваха Калифорния в продължение на цяло поколение и завършиха със смъртна омраза и скъсване на отношенията помежду им. Най-младият, Тиодор, по средата на жизнения си път преживя нравствен прелом, разпродаде животновъдните си ферми и расовите коне за надбягване и се хвърли в борба против всички продажни ръководители на своя роден щат,

включително против повечето милионери, в донкихотовски опит да прочисти щата от безчестието, насадено от стария Джейкъб Сенгстър.

Мод Сенгстър беше най-голямата дъщеря на Тиодор. В Сенгстъровия род мъжете по правило бяха бойки натури, а жените — красавици. Мод не правеше изключение. Пък и сякаш беше наследила от Сенгстъровия род малко от вируса на земята, защото, когато стана пълнолетна, извърши

сума неща, които не бяха редни за една жена с нейното положение. Макар че беше партия за женитба една на десет хиляди, тя остана неомъжена, Живя в Европа, но не си доведе мъж с благородническа титла и отхвърли предложенията на голям брой местни кандидати. Увлече се по спорта, спечели първенството на тенис в щата и със своите ексцентричности държеше нащрек седмичните печатни издания на отбраното общество; заради облог вървя пеша от Сан Матео до Санта Крус и веднъж предизвика сензация, като игра поло в мъжки тим

на едно закрито състезание в Бърлинггейм. Между другото беше се увлякла по живописата и държеше ателие в латинския квартал на Сан Франциско.

Всичко това нямаше особено значение дотогава, докато не се изостриха пристъпите на баща ѝ „да я вкара в пътя“. Пламенно независима, несрещнала още мъжа, на когото с готовност би се подчинила и отвратена от кандидатите си, Мод не изтърпя бащината намеса в нейния живот и увенча всичките си прегрешения пред обществото, като напусна дома си.

Постъпи на работа в „Къриър Джърнъл“. Започнала с двадесет долара седмично, заплатата ѝ бързо се покачи на петдесет. Работата ѝ беше главно да пише отзиви в областта на музиката, театъра и художествените изложби, макар че тя не се отказваше и от обикновените журналистически набези, ако обещаваха да са достатъчно интересни. Така например тя успя да изтръгне голямо интервю от Морган в един момент, когато го гонеха безуспешно десетина от най-великите нюйоркски журналистически светила; тя слезе на дъното на залива „Златните врата“ във водолазен костюм и летя с Рууд, „Човекът-птица“, когато той счупи всички рекорди за продължителен полет, като кацна чак в Ривърсайд.

Но не би трябвало да се смята, че Мод Сенгстър беше загрубяла амазонка. Напротив, тя беше сивоока, стройна млада, жена, двадесет и три или двадесет и четири годишна, със среден ръст и необикновено малки ръце и крака за спортистка или какъвто и да е друг вид жена. Освен това умееше далеч по-добре от повечето спортистки да бъде изящно женствена. По нейно предложение стана така, че редакторът ѝ възложи да вземе интервю от Пат Глендън. Като не се смята това, че веднъж в Палас Грил беше зърнала за миг боксьора Боб Фицсимънс във фрак, тя никога в живота, си не беше виждала боксьор професионалист. Пък и не беше любопитна да види — поне до деня, в който младият Пат Глендън пристигна в Сан Франциско, за да, тренира за мача си с Нат Пауърс. Тогава я заинтригува вестникарската му слава. Първобитния звяр — сигурно си заслужава да се види! От онова, което беше чела за него, тя си го представяше като човек страшилище, безкрайно тъп, мрачен и свиреп като звяр от джунглите. Наистина поместените във вестника негови снимки не показваха такива качества, но все пак личеше огромната му физическа сила, която би могло да се очаква, че ще им съответствува. И тъй в часа, определен от Стъбнър, Мод, придружена от вестникарския фотограф, се запъти към тренировъчната зала „Клифхаус“.

А собственикът на недвижими имоти тъкмо си имаше неприятности — Пат се бунтуваше. Седнал, праметнал големия си крак през ръчката на креслото, похлупил Шекспировите сонети на коляното си, той разпалено ораторствуваше против съвременната, жена.

— За какво им трябва да си пъхат носа в бокса? — питаше той. — Тук не им е мястото. Та какво ли разбират от бокса? Не ми стигат досега мъжете репортьори. Аз не съм ви мечка тука! Тая жена идва да прави от мен зрелище. Не мога да понасям жени в тренировъчната и не ме интересува, че е репортьор.

— Но тя не е обикновен репортьор — възрази, Стъбнър. — Чувал ли си за Сенгстъррови? Онези, милионерите?

Пат кимна с глава.

— Е, тя е от тях. От висшето общество е и тъй нататък. Би могла ей сега, ако поиска, да се намира тв компанията на Блингъм, вместо да работи за пари. Баща ѝ струва петдесет милиона като нищо.

— Тогава за какво работи във вестника? Да заема само мястото на някой безработен бедняк.

— В конфликт е с баща си. нещо се скарали по времето, когато той се зае с чистката в Сан Франциско. Тя се махнала. Направо напуснала дома си и се хванала на работа.. И да ти кажа едно нещо, о Пат, тя си играе с английския език, както поиска. — По цялото крайбрежие няма журналист, който да се мери с нея, когато седне да пише.

Пат започна да слуша с интерес и Стъбнър продължи:

— Пише и поезия, едни такива стихчета, също като тебе, само че май нейните са по-добри от твоите, защото веднъж издаде цяла книжка със стихове. Тя дава отзиви за представленията. Взема интервю от всеки голям артист, който попадне в този град.

— Срещал съм името ѝ във вестниците — забеляза Пат.

— Срещал си го я. И тя ти прави чест, Пат, като идва да те интервюира. На тебе това няма да струва никакъв труд. Аз ще съм тук и сам ще ѝ дам повечето сведения. Нали знаеш, винаги съм го правил.! Пат го погледна с благодарност.

— И друго нещо, Пат: не забравяй, че трябва да се примириш с тези интервюта. Ами това е част

от работата ти. Това е голяма реклама, а ни идва безплатно. Да я купим, не можем. Тя заинтригува хората, събира публика, а публиката е, която носи приходите. — Той млъкна, послуша се, после погледна часовника си. — Трябва да е тя. Ще ида да я посрещна и да я доведа. Ще ѝ пошушна да бъде кратка, нали знаеш, няма да продължи дълго. — На вратата той се обърна: — И бъди учтив, Пат, не мълчи като риба. Отговаряй ѝ, когато те пита.

Пат остави сонетите на масата, взе вестник и си даде вид, че се е задълбочил в него, когато Стъбнър и Мод влязоха. Той стана. Срещата разтърси и двамата. Щом сините очи срещнаха сивите, сякаш мъжът и жената извикаха едновременно от радост, сякаш всеки от тях беше намерил нещо дълго търсено и очаквано. Но това трая само миг. И двамата бяха очаквали да видят толкова различни неща у другия, че в следния момент ясният зов за взаимност отстъпи място на смущението. Като всяка жена Мод първа се овладя, и то без да даде вид, че ѝ се е случило нещо. Тя прекоси по-голямата част от разстоянието, което ги делеше, за да се ръкува с Глендън. Колкото за

него, той едва ли разбираше какво говори, когато ги запознаха. Ето, това беше жена, истинска жена! Откъде да знае, че на света може да има такова същество. Малкото жени, които беше забелязал, съвсем не подсказваха, че съществува такова нещо. Интересно какво би казал за нея старият Пат, дали тя е онази, за която му беше препоръчал да се държи с двете ръце. Пат си даде сметка, че по някаква случайност задържа ръката ѝ. Той я погледна с любопитство, очарован и смаян от нейната крехкост.

Тя от своя страна се мъчеше да заглуши отзвук от първия ясен зов. Ненадейният ѝ порив към чуждия човек — това! е само някакво странно преживяване, нищо повече. Та не е ли той първобитният звяр на ринга, огромният тъп мъжкар побойник, който бърхтеше своите близки — мъжкар от същия тъп вид? Тя се усмихна на начина, по който Пат продължаваше да държи ръката ѝ.

— Моля ви, пуснете ръката ми, господин Глендън — каза тя. — Аз. . . тя ми трябва, нали разбирате?

Той я погледна с недоумение, проследи погледа и към ръката, която беше сграбил, и изведнъж я пусна с неловка привързаност, а кръвта видимо нахлу в лицето му.

Тя забеляза изчервяването и ѝ мина през ума, че той не изглежда такъв недосялан звяр, какъвто си го беше представяла. Не можеше да си представи звяр да се изчерви от каквото и да е. Почувствува също, че ѝ харесва у него липсата на лекота, с която да измърмори някакво извинение. Смущаваше я обаче начинът, по който той я поглъщаше с очи. Беше се загледал в нея като насън, а страните му все повече и повече пламваха.

В това време Стъбнър ѝ подаде стол и Глендън се отпусна машинално в креслото си.

— Той е в отлична форма, мис Сенгстър, в отлична форма — говореше менажерът. — Нали така, Пат? Никога не си се чувствувал по-добре, нали?

Това досаждаше на Глендън. Веждите му се свиха недоволно и той не отговори.

— Отдавна исках да се срещна с вас, господин

Глендън — каза мис Сенгстър. — Никога досега не съм взимала интервю от боксьор, така че, ако не се справям умело, вярвам, ще ми простите.

— А може би по-добре отначало да го видите как работи — предложи менажерът. — Докато се преоблече за ринга, мога да ви разправа сума неща за него, и то най-нови. Ще повикаме Уолш и ще покажем два-три рунда, а, Пат?

— Нищо няма да покажем — изръмжа Глендън грубо, точно тъй, както подобава на първобитен звяр. — Продължавайте интервюто.

Но интервюто никак не вървеше. Повечето говореше Стъбнър, той даваше идеите, а това беше достатъчно, за да ядоса Мод Сенгстър, докато Пат не отваряше и уста. Тя изучаваше финото му лице, яносините раздалечени очи, правилния, почти орлов нос, твърдите целомъдрени устни, по мъжки прекрасни, с извити нагоре ъгълчета, които далеч не предвещаваха никаква мрачност. Загадъчна личност, си каза тя, ако е вярно това, което пишат за него вестниците. Напразно търсеше белезите на звяра и напразно се опитваше да установи допир с него. От една страна, твърде малко знаеше за професионалните боксьори и за ринга, а от друга — откриеше ли някаква тема за разговор, бълващият сведения Стъбнър я грабваше веднага.

— Трябва да е много интересен животът на боксьора — каза тя по едно време и добави с въздишка: — Как бих желала да зная повече неща за него. Кажете ми, защо се биете? Не, да оставим настрана паричния въпрос. — Това тя каза, за да отстрани от разговора Стъбнър. — Прави ли ви удоволствие, като се биете? Вълнува ли ви, че си мерите силите с други мъже? Аз надали зная как да изразя това което искам да кажа, но моля, бъдете търпелив с мен.

Пат и Стъбнър заговориха едновременно, но за първи път Пат взе връх над менажера си.

— Отначало не ми беше интересно...

— Беше му страшно лесно, разбирате ли — прекъсна го Стъбнър.

—.. Но по-късно — продължи Пат, — когато се срещнах с по-добрите боксьори, с истинските, големите, умните, при които трябваше повече...

— Да се мобилизирате? — подсказа тя.

— Да, точно така, повече да се мобилизирам, почувствувах, че ме интересува... дори много. И все пак не е чак толкова увлекателно за мен, колкото би могло да бъде. Видите ли, макар че всеки мач е като

задача, която трябва да разреши с ума и мускулите си, все пак за мен изходът никога не е под съмнение...

— Никога не е допуснал негов мач да се решава по точки — заяви Стъбнър. — Печелил е всеки мач с нокаут. О,

— И тази сигурност от изхода на боя, тя е, която ми ограбва онова, дето си мисля, че е най-вълнуващото удоволствие — завърши Пат.

— Може би ще почувствуващ нещичко от това „вълнуващо удоволствие“, като излезеш срещу Джим Ханфорд — додаде менажерът.

Пат се усмихна, но не каза нищо.

— Разправете още нещо — помоли Мод, — нещо за чувствата, които ви вълнуват, когато се биете.

И тогава Пат озадачи менажера си, мис Сенгстър и себе си, като подхвърли:

— Струва ми се, че не искам да говоря с вас по такива въпроси. Сякаш има по-важни неща, за които вие и аз имаме да си приказваме. Аз...

Той спря внезапно, съзнавайки какво говори, но без да разбира защо го казва.

— Ами да — възкликна тя с жар, — така е! Личността на човека, тя прави интервюто интересно.

Но езикът на Пат си остана вързан, а Стъбнър се отплесна да сравнява статистически тежестта, размерите и обема на неговия шампион с данните на Сандоу, на Страшния турчин, на Джефрис и на другите съвременни силни мъже. Това слабо интересуваше Мод Сенгстър и тя даде да се разбере, че ѝ е скучно. Очите ѝ случайно попаднаха на сонетите. Тя взе книгата и погледна въпросително Стъбнър.

— На Пат е — каза той. — Пат се увлича по такива фантазии и по цветна фотография, и по художествени изложби и тем подобни. Но, за бога, не публикувайте нищо по този въпрос. Ще му съсипете реномето.

Тя погледна Глендън с укор и той веднага се смути. Това ѝ се стори възхитително. Този стеснителен младеж с тяло на гигант, един от кралете на бокса, четеше поезия, ходеше по художествени изложби и правеше опити с цветна фотография! Не, без съмнение тук нямаше

никакъв първобитен звяр. И тя разбра, че неговата стеснителност се дължеше на чувствителност, съвсем не на глупост. Сонетите на Шекспир! Това беше благодатна тема за проучване. Но Стъбнър не й даде да се възползува от случая и отново занарежда безкрайните си статистики.

Няколко минути по-късно тя съвсем несъзнателно засегна най-плодотворната от всички теми. Откакто бе открила сонетите, първоначалното ѝ силно влечение към него беше започнало да оживява. Великолепната му фигура, красивото му лице, целомъдрените устни, ясните очи, финото чело, което ниско подстриганата руса коса не скриваше, атмосферата на здраве и чистота, която лъхаше от него — всичко това по-скоро подсъзнателно я привличаше тъй, както никога не беше я привличал мъж; а въпреки това в ума ѝ продължаваха да се въртят лошите слухове, които беше чула само преди един ден в редакцията на „Къриър джърнъл“.

— Вие бяхте прав — каза тя. — Има нещо по-важно, за което трябва да говорим. Искам вие да разрешите нещо, което ме мъчи. Имате ли нещо против?

Пат поклати отрицателно глава.

— Ако говоря откровено? Грубо откровено? Слушала съм понякога мъжете да говорят за този или онзи мач и за шансовете да спечелят, ако заложат пари; и макар че навремето не обръщах внимание, струваше ми се, че по общо признание съществуват доста мошеничества и измами, свързани с бокса. Сега, като гледам например вас, чувствавам, че е трудно да го възприема. Как можете вие да бъдете съучастник в подобна измама? Бих могла да разбера, че харесвате спорта заради самия спорт, както и за парите, които той ви носи, но не мога да разбера...

— Нищо няма за разбиране — намеси се бързо Стъбнър, а устните на Пат се разтеглиха в лека, снизходителна усмивка. — Това са все бабини деветини, тия приказки за сделки, за предварително уговорени резултати от мачовете и тем подобни глупости. Нищо вярно няма в това, мис Сенгстър, уверявам ви. А сега да ви разкажа как открих господин Глендън. Едно писмо, което получих от баща му... Но Мод Сенгстър не даде възможност да бъде отвлечена от темата и се обърна към Пат.

— Слушайте. Спомням си особено един случай. Беше някакъв мач преди месеци. Забравила съм състезателите. Един от редакторите на „Къриър джърнъл“ ми каза, че има намерение да спечели добри пари. Не каза, че се надява, а че има намерение! Повери ми, че е от „вътрешните“ и че залага на броя на рундовете. Каза, че боят ще завърши в деветнадесетия рунд. Това беше вечерта преди мача. А на другия ден той победоносно ми обърна внимание на факта, че мачът е завършил точно в този рунд. Не взех никакво отношение — ни добро, ни лошо. Тогава професионалният бокс не ме интересуваше. Но сега ме интересува. Навремето това ми се струваше съвсем съвместимо със смътната представа, която имах за бокса. И тъй, виждате, че не всичко е бабини дезетини, нали?

— Зная този мач — каза Глендън. — Беше между Оуън и Мъргуедър. И наистина, Сам, той завърши в деветнадесетия рунд. А тя каза, че е чула да се споменава този рунд предишния ден. Как си го обясняваш, Сам?

— Ами как ще си обясниш, когато човек изтегли от лотарията билет, който печели? — изплъзна се менажерът, докато напрягаше ума си какво да отговори. — Точно там е работата я. Хора, които следят боксьорите в каква форма са, условията им, секундите, правилата и тем подобни, често налучкват колко рунда ще трае мачът, тъй както има й хора, за които се знае, че са печелили на конни състезания при шанс едно на сто. И не забравяйте: за всеки, който печели, има друг, който губи, има друг, дето не е налучкал правилно. Мис Сенгстър, уверявам ви, честна дума, предварително нагласени сделки, такова нещо в бокса направо... не съществува.

— Какво е вашето мнение, господин Глендън? — попита тя.

— Също като моето — побърза да отговори Стънър вместо него. — Той знае, че това, което казвам, е дума по дума истина. Никога в живота не се е боксира другаде освен честно. Нали. т така, Пат?

— Да, така е — потвърди Пат и най-странно за Мод Сенгстър беше, че сама бе убедена в неговата правдивост.

Тя прокара длан по челото, сякаш да се отърве от недоумението, което замъгляваше мислите й.

— Слушайте — каза, — снощи същият редактор ми спомена, че предстоящата ви среща е нагласена до там, че се знае дори в кой рунд ще завърши.

Стъбнър беше в паника, но думите на Пат го спасиха от необходимостта да отговори.

— Тогава редакторът лъже — изгърмя за първи път гласът на Пат.

— Но за предишния мач не излъга — предизвика го тя.

— В кой рунд каза той, че ще завърши моят м с Нат Пауърс?

Преди тя да успее да отговори, менажерът се намеси.

— Стига, Пат, глупости — извика той. — Млъкни, това са обикновените слухове около ринга. Да продължим интервюто.

Глендън не го и погледна; очите му, устремени в нейните, не бяха вече меко сини, а сурови и заповедни. Сега тя беше сигурна, че се е натъкнала на нещо потресаващо, нещо, което щеше да обясни всички загадки. Същевременно я вълнуваше повелителното в гласа и погледа му. Това бе истински мъж, който би могъл да сграбчи живота в ръцете си и да изтръгне от него каквото пожелае.

— Кой рунд каза редакторът? — повтори Пат въпроса си.

— За бога, престани с тези глупости, Пат — намеси се Стъбнър.

— Моля, дайте ми възможност да отговоря каза Мод Сенгстър.

— Аз и сам мога да говоря с мис Сенгстър добави Глендън. — Ти излез, Сам. Иди, погрижи се за онзи фотограф!

Последва напрегнат, мълчалив миг; погледите им се срещнаха, после; менажерът се запъти бавно към вратата, отвори я и обърна глава, за да слуша.

— А сега, кой рунд каза редакторът?

— Дано не греша — промълви тя с трепет, — но съм съвсем сигурна, че каза шестнадесетия рунд.

Тя видя как изненада и гняв пламнаха по лицето на Глендън, видя гнева и укора в погледа, който той метна към менажера си, и разбра, че ударът ѝ е попаднал в целта.

А за гнева му имаше причина. Той помнеше, че бяха обсъждали въпроса със Стъбнър и бяха решили да покажат на публиката зрелище, достойно за парите ѝ, без да продължават ненужно мача, и да го завършат в шестнадесетия рунд. А ето че някаква жена от редакцията на вестник спомена тъкмо този рунд.

Стъбнър стоеше на прага полумъртъв и блед и очевидно правеше усилия да се държи на крака.

— После ще се видим с теб — каза му Пат. — Затвори вратата след себе си.

Вратата се затвори и двамата останаха сами. Глендън не продума. Лицето му откровено изразяваше тревога и смущение.

— Е? — запита тя.

Той стана и се изправи с целия си ръст над нея, след това пак седна, като навлажни устните си с език.

— Ще ви кажа нещо — проговори той най-сетне. — Мачът няма да завърши в шестнадесетия рунд.

Тя не отвърна нищо, но нейната недоверчива и подигравателна усмивка го жегна.

— Вие само почакайте, мис Сенгстър, ще видите, че този ваш редактор греши.

— Искате да кажете, че програмата ще бъде променена? — запита тя дръзко.

Той потрепери от остротата на думите ѝ.

— Не съм свикнал да лъжа — каза той сухо, — дори пред жени.

— Нито мен излъгахте, нито пък отрекохте, че програмата ще бъде променена. Може би съм глупава, господин Глендън, но не виждам каква разлика има дали мачът ще свърши в този или онзи рунд, щом като е предварително нагласено и се знае.

— Аз ще ви определя рунда и никоя друга жива душа няма да знае.

Тя вдигна рамене и се усмихна.

— Цялата работа ми прилича много на подшушнат съвет — къде да се заложи при конни състезания. Нали знаете, така стават тези неща. Освен това аз не съм съвсем глупава и разбирам, че тук има нещо нередно. Защо се разгневихте от това, че Споменах рунда? Защо се разгневихте на вашия менажер? Защо го изпъдихте от стаята?

Вместо да отговори, Глендън отиде до прозореца, сякаш да надзърне навън, там промени решението си, полуобърна се и тя, без да гледа, почувствува, че изучава лицето ѝ. Той се върна и седна на мястото си.

— Казахте, че не съм ви излъгал, мис Сенгстър, ѝ сте права. Не съм. — Той млъкна, подбирайки с мъка точни думи, за да обясни положението. — А мислите ли, че можете да повярвате на това, което

ще ви кажа? Ще повярвате ли на честната дума на... професионален боксьор?

Тя кимна сериозно, като го гледаше право в очите, уверена, че това, което ще ѝ каже, е истина.

— Винаги съм се бил честно и почтено. Никога в живота си не съм докосвал нечестно спечелени пари, нито съм се опитвал да участвувам в нечестни сделки, Това е; сега да продължа. Вие ме разстроихте страшно с това, което ми казахте. Не зная как да разреши въпроса. Не мога да отсъдя прибързано. Не зная, но, изглежда, работата е лоша. Ей това ме тревожи. Защото, видите ли, Стъбнър и аз обсъдихме заедно този мач и помежду си се уговорихме борбата да завърши в шестнадесетия рунд. Сега вие ми говорите за същия рунд. Как е узнал онзи редактор? От мен не е! Трябва Стъбнър да е издал работата... освен ако... — той спря, за да обмисли въпроса, — освен ако онзи редактор има просто щастлив нюх. Не мога да взема отношение. Ще трябва да си отворям очите, да чакам и да, се уверя сам. Всяка дума, която ви казах, е истина. ето ръката ми като гаранция.

Той отново стана от стола и се изправи над нея. Тя също стана и малката ѝ ръка потъна в широката му длан. Погледнаха се откровено, право в очите,

след това и двамата неволно сведоха поглед, към стиснатите си ръце. Тя почувствува, че никога не е съзнавала тъй ясно своята женственост. Поразителен беше контрастът на двата пола, подчертан от тези две длани — едната крехка, мека, женска, другата тежка, мускулиста, мъжка. Първи проговори Глендън.

— Колко лесно е да ви причини човек болка — каза той и в същото време тя почувствува как здравото му ръкостискане се отпусна и превърна почти в ласка.

Мина ѝ през ума, че старите пруски крале обичали да имат гвардейци гиганти; тя се изсмя на неуместната асоциация, като изтегляше ръката си.

— Радвам се, че дойдохте — каза той, после неловко побърза да добави обяснение, което се опровергаваше от топлия блясък на възхищение в очите му. — Искам да кажа, че се радвам, защото може би ми отворихте очите за нечестните сделки, които са се вършили.

— Вие ме изненадахте — възкликна тя. — Струваше ми се толкова общопризнат фактът, че професионалният бокс е, пълен с

поквара и нечестни сделки, че не мога да разбера как е възможно вие, един от главните му представители, да не знаете това. Мислех си, че е в реда на нещата да знаете всичко, а сега ме убедихте, че никога не сте го и сънували. Вие сигурно сте различен от другите боксьори.

Той кимна с глава.

— Предполагам, че това обяснява нещата. Ето какво се получава, като страни човек от бокса — от другите боксьори, от уредниците и от спортната публика. Лесно им е било да ми хвърлят прах в очите. Но остава да се види дали действително са ми хвърляли прах, или не. Разбирате ли, аз лично ще установя това.

— И ще го промените? — запита тя с почти затаен дъх, уверена някак си, че той може да направи всичко, каквото реши.

— Не, ще напусна ринга — беше отговорът му. — Ако играта е нечестна, не искам да имам вече нищо общо с нея. И едно е сигурно: този, предстоящият мач с Нат Пауърс, ще завърши не в шестнадесетия рунд. Ще оставя боят да продължи до двадесетте рунда. Вие само гледайте.

— И не бива да казвам на редактора?

Тя беше вече станала и се готвеше да си тръгне.

— В никакъв случай! Ако е само догадка от негова страна, да се примири със съдбата си. Но ако има; нещо гнило: в цялата работа, заслужава да загуби всичко, което залага. Това нека да остане малка тайна между вас и мен. Знаете ли какво ще направя? Ще ви съобща рунда. Няма да се въздържа до двадесетте. Ще сваля Нат Пауърс в осемнадесетия.

— А аз никому няма да пошушна — увери го тя.

— Ще ми се да ви помоля за една услуга — нерешително рече той. — Може би е голяма услуга. Изразът на лицето ѝ показва мълчаливо съгласие, сякаш услугата бе вече дадена, и той продължи:

— Зная, естествено, че няма да споменавате в интервюто за тези тъмни сделки. Но аз искам много повече. Искam изобщо да не публикувате нищо.

Тя го стрелна с проникателните си сиви очи, после сама се зачуди на отговора си.

— Разбира се — съгласи се тя. — Няма да бъде публикувано нищо. Нито ред няма да напиша.

— Така си и знаех — просто каза той.

В първия миг я разочарова липсата на благодарност, но в следващия беше доволна, че не ѝ благодари. Почувствува различната основа, на която той уреди тяхната едночасова среща, и стана дръзка във въпросите си.

— Откъде знаехте? — запита тя.

— Сам не разбирам. — Той тръсна глава. — Не мога да го обясня. Приемам го като нещо съвсем

естествено. Някак си ми се струва, че зная много неща за вас и за мен.

— Но защо да не публикувам интервюто? То е добра реклама, както казва вашият менажер.

— Зная — отговори той бавно. — Но не искам познанството ни да е свързано с това. Мисля, че ще бъде оскърбително, ако го публикувате. Не искам да смятам, че съм се запознал с вас служебно. Ще ми се да запомня разговора ни тук като разговор между мъж и жена. Не зная дали разбирате какво искам да кажа. Но така го чувствавам. Искам да запомня срещата като между мъж и жена.

Докато говореше, очите му я гледаха, тъй, както мъж гледа жена. Тя чувствуваше неговата сила и пулс, чувствуваше се необяснимо непохватна в говора и неумела пред този човек, който се славеше като вързан в езика и трмав. Явно той умееше да говори направо по същината на въпроса и по-убедително от повечето мъже и най-убедително ѝ действа не друго, а собствената ѝ вътрешна увереност, че това е само наивна и проста откровеност от негова страна, а не преструвка и поза.

Той я изпрати до колата и я развълнува отново, когато се сбогува с нея. Ръцете им бяха пак стиснати, когато каза:

— Някой ден ще се видим. Аз искам да ви видя. Някак си имам чувството, че между нас не е казана последната дума.

И докато колата потегляше, тя усети, че и у нея има подобно чувство. Не беше това последната ѝ среща с този твърде вълнуващ Пат Глендън, господар на ринга и първобитен звяр.

В тренировъчната зала Глендън срещна разтревожения си менажер.

— Кой те караше да ме пъдиш? — запита Стъбнър. — Свършени сме. Страшна каша забърка. никога не си оставал сам пред репортьор и сега ще видиш, като излезе това интервю в печата.

Глендън, който го наблюдаваше с хладна насмешка, понечи да се обърне и отмине, после се разколеба.

— Няма да излезе никакво интервю в печата — каза той.

Стъбнър го погледна.

— Помолих я да не го публикува — обясни Глендън.

Тогава Стъбнър избухна.

— Да не мислиш, че ще хвърли такава сочна сензация в коша?

Глендън настръхна и гласът му стана груб и неприятен.

— Нищо няма да публикува! Тя ми каза! А да се съмняваш, значи да я наричаш, лъжец.

Ирландският гняв гореше в очите му и затова, пък и заради несъзнателното яростно свиване на юмруците му Стъбнър, който познаваше тяхната сила, не посмя повече да се съмнява.

VII

Не беше нужно много време на Стъбнър, за да открие, че Глендън смята да удължи мача, макар че, както и да се опитваше, не можа да долови до кой рунд. Но той, без да губи време, тайно се договори за някои неща с Нат Пауърс и неговия менажер. Пауърс имаше верни поклонници, които залагаха на него, така че тайният синдикат не биваше да се лишава от своята плячка.

Вечерта преди мача Мод Сенгстър се провини в още по-дръзко от всички дотогава нарушения на общоприетите правила, макар че за това провинение ни дума не се пошушна, та да не възмути обществото. Под покровителството на редактора тя зае място до самия ринг. Косата и по-голямата част от лицето ѝ бяха скрити под дълбоко нахлупена шапка, а дългият мъжки балтон, който носеше, стигаше до петите ѝ. Смесвайки се с гъстата тълпа, тя остана незабелязана; не я познаха дори журналистите, заели местата за печата до ринга, точно пред нея.

Както беше напоследък обичаят, предварителни срещи не се състояха и тя едва се добра до мястото си, когато рев и аплодисменти оповестиха пристигането на Нат Пауърс. Той слезе по пътеката между редовете, придружен от помощниците си, и тя почти се изплаши от огромната му фигура. Въжетата обаче той прескочи леко, като човек наполовина с неговата тежест, след това се ухили, приемайки шумните поздравии, които ехтяха от всички краища на залата. Не беше привлекателен човек. Две уши като марули удостоверяваха професията и бруталната ѝ същност, а счупеният му нос толкова пъти беше разплескван върху лицето му, че вече не се подчиняваше на изкуството на хирурзите, които се опитваха да го възстановят.

Друг рев възвести пристигането на Глендън и тя

наблюдаваше жадно как се промъкна през въжетата ѝ отиде в своя ъгъл. Но едва след като завърши скучната процедура от съобщения, представяне на публиката и покани за борба, двамата мъже хвърлиха халатите си и се изправиха един срещу друг в спортно облекло. Съсредоточена върху тях, отгоре падаше бялата ослепителна

светлина на много електрически прожектори — заради кинокамерите, и тя почувствува, като гледаше двамата рязко контрастиращи мъже, че тъкмо в Глендън вижда чистокръвния човек, а в Пауърс — първобитния звяр. На всеки от двамата ролята отговаряше прекрасно — Глендън с чисти черти и форми на тялото, плавен, мощен и красив, а Пауърс почти несиметрично ръбат, гъсто обрасъл с косми.

В момента, когато заемаха предварителната стойка за снимка един срещу друг, готови за бой, погледът на Глендън случайно попадна между въжетата и се спря на лицето ѝ. Макар че не ѝ даде знак, тя с бърз трепет на сърцето разбра, че я е познал. В следния миг гонгът удари, конферансието извика: „Ринг свободен!“, и срещата започна.

Беше красив бой. Нямаше кръв, нямаше нарушения, и двамата се биеха умело. Половината от първия рунд премина във взаимно проучване, но Мод Сенгстър откри, че играта на ръкавиците, лъжливите удари и наладите са твърде вълнуващи. През някои по-свирепи сблъсквания в по-късните етапи на боя редакторът беше принуден да докосва ръката ѝ, за да ѝ напомня коя е и къде се намира.

Пауърс се биеше леко и чисто, както подобава на ветеран от петдесетина рингови срещи, и одобрителни ръкопляскания възнаграждаваха всеки негов умел удар. Но той не се пресилваше ненужно, освен от време на време в напрегнатите счепквания, които вдигаха на крака ревящата публика под погрешното впечатление, че Пауърс ей сега ще повали противника си.

Тъкмо в такъв момент, когато несвикналото око на Мод вече можеше да я уведоми, че Глендън всъщност не търпи никакви сериозни удари, редакторът се наклони към нея и рече:

— Младият Пат ще победи, не бой се. Той е

тръгнал нагоре и не могат да го спрат. Но ще победи в шестнадесетия рунд, не преди това.

— Не може ли по-късно? — запита тя.

Мод едва не се изсмя на увереността, с която колегата ѝ отговори отрицателно. Та нали тя знаеше

Пауърс се славеше с това, че преследваше противника си всеки миг и всеки рунд, а Глендън със задоволство приемаше това темпо. Защитата му беше възхитителна, а в нападение се впускаше само колкото да изостря интереса на публиката. Пауърс, макар и да знаеше, че е предвидено да загуби, имаше толкова многогодишен опит от

ринга, че не би се поколебал да повали противника си в нокаут, ако му се удадеше случайно. Толкова често му бяха сервирали „двойната измама“, че сам не беше склонен да я пести спрямо другите. Ако му паднеше, беше готов да нокаутира противника си и да прати синдиката по дяволите. Благодарение на хитрата реклама в печата преобладаваше схващането, че младият Глендън си е намерил този път майстора. Но в себе си Пауърс чувствуваше, че тъкмо той си е намерил майстора. Неведнъж в по-бързите схватки получаваше тежки удари, за които знаеше, че съзнателно не са по-тежки.

От страна на Глендън имаше случай след случай, когато пропуск или погрешна преценка биха го изложили на някой от съкрушителните удари на противника и биха му отнели победата. Но той притежаваше почти чудотворна способност да отмерва точно времето и разстоянието и от няколкото изплъзвания „на косъм“ самоувереността му не се разклати. Никога не беше губил бой, никога не беше свален с нокаут и винаги беше превъзхождал противника си тъй абсолютно, че подобна възможност беше немислима.

На края на петнадесетия рунд и двамата мъже бяха в добро състояние, макар че Пауърс дишаше малко по-тежко и някои зрители от местата близо до ринга вече се обзалагаха, че той ще „експлоадира“.

Тъкмо преди да удари гонгът за шестнадесетия рунд, Стъбнър, навеждайки се изотзад върху Глендън, който седеше в ъгъла си, пошепна:

— Ще го свалиш ли сега?

Глендън отметна глава, поклати я отрицателно и се изсмя с подигравка в угриженото лице на своя менажер.

С удара на гонга за шестнадесетия рунд Глендън видя в почуда, че Пауърс съвсем се е развилнял. Още от първата секунда това беше ураганен бой и Глендън се намери в чудо да отбегне сериозни удари. Той блокираше, влизаше в клинч, навеждаше се, отскачаше встрани, с щурм бе отхвърлян към въжетата и когато си пробиваше път до центъра, посрещаше го нов щурм. Няколко пъти Пауърс се откри, очевидно канейки го да удари, но, Глендън отказа да пусне в ход своя мълниеносен; удар, който би свалил противника му. Той пазеше този удар за два рунда по-късно. През целия бой, нито веднъж не беше вложил цялата си енергия, нито беше ударил с цялата сила, която обладаваше.

В продължение на две минути, без да намали ни най-малко темпото, Пауърс сипеше върху него удари като град. Още минута и рундът щеше да завърши и синдикатът от комарджии щеше да понесе тежка загуба. Но не било писано тази минута да изтече. Тъкмо се бяха счепкали в центъра на ринга. Беше обикновен клинч, както във всеки бой, само дето Пауърс се бореше и допускаше грубости всеки миг. Глендън замахна с левия си юмрук и нанесе бърз, но лек удар отстрани по лицето на своя противник. Беше като който и да е от десетките подобни удари, които беше нанасял през време! на боя. За своя изненада той почувствува как Пауърс се отпусна в ръцете му и започна да се свлича на пода, а подкосените му разкрасени крака отказаха да носят тежестта на тялото. Пауърс се стовари тежко на пода, търколи се на една страна и остана да лежи със затворени очи и неподвижен. Реферът, наведен над него, викаше и отброяваше секундите.

При „девет!“ Пауърс трепна, като че направи безуспешен опит да се вдигне.

— Десет — и аут! — извика реферът.

Той хвана ръката на Глендън, издигна я високо към ревящата публика, обявявайки го за победител.

За първи път на ринга Глендън беше замаян.

Това не беше удар за нокаут. Главата си можеше да заложи, че е така. Не беше по челюстта, а отстрани по лицето, и той знаеше, че е улучил там, никъде другаде. И все пак човекът беше паднал, не стана до „десет“ и изигра великолепно ролята си. Това последното тежко строполяване на пода излезе убедителен шедьовър. За публиката беше несъмнен нокаут, а кинокамерите щяха да увековечат лъжата. Редакторът в края на краищата беше улучил рунда и цялата работа си беше чисто мошеничество. Глендън стрелна набързо поглед през въжетата към лицето на Мод Сенгстър. Тя гледаше право в него, но очите ѝ бяха студени и чужди, сякаш нито го познаваше, нито го виждаше. И както я гледаше, тя се отвърна равнодушно и каза нещо на мъжа до себе си.

Секундантите на Пауърс го отнасяха към ъгъла му, наглед безжизнена човешка развалина. Глендъновите секунданти се приближаваха към него да го поздравят и да му свалят ръкавиците. Но Стъбнър ги изпревари. Лицето му сияеше, когато улови с две ръце дясната ръка на Глендън и извика:

— Браво, Пат. Знаех, че ще го свършиш.

Глендън издърпа ръкавицата си. И за първи път през годините, откакто бяха заедно, менажерът му го чу да изругае.

— Махай се по дяволите — каза той и се обърна да протегне ръце на секундантите, за да му свалят ръкавиците.

VIII

Тази нощ, след като изслуша заключителното наставление на редактора, че в бокса няма нито един честен боксьор, Мод Сенгстър си поплака тихичко, седнала на ръба на леглото, после се ядоса и заспа страшно отвратена, от себе си, от боксьорите и от целия свят.

На другия ден следобед тя започна да работи върху едно интервю с Хекън Адисън, на което съдбата беше отредила да остане незавършено. Случката стана в кабинета, отделен специално за нея в редакцията на „Къриър Джърнъл“. Тя тъкмо беше спряла да пише, за да хвърли поглед върху заглавието на следобедния вестник, с което се съобщаваше, че е насрочен мач между Глендън и Том Конъм, когато едно от момченцата, прислужници на вратата, донесе визитна картичка. Беше картичката на Глендън.

— Кажи му, че не приемам — рече тя на момчето.

След минута то се върна.

— Той казва, че така или иначе предпочита да има разрешението ви.

— Предаде ли му, че съм заета? — Да, мис, но той каза, че ще влезе въпреки това.

Тя не отговори, а момчето, във възторг от настойчивия посетител, с блеснали очи продължи като кречетало:

— Познавам го. Страшно грамаден мъж. Ако се развърти тука, може да измете навън цялата редакция. Той е младият Глендън, дето спечели мача снощи.

— Добре тогава. Въведи го. Не искаме значи редакцията да бъде изметена цялата навън.

Когато Глендън влезе, никакви поздравии не се размениха. Тя беше хладна и негостоприемна като навъсен ден и нито го покани да седне, нито с поглед показва, че го познава, а полуизвърнатата пред бюрото си, зачака да каже за какво е дошъл. Той не даде вид колко го засяга това надменно отношение, а пристъпи направо към въпроса.

— Искам да ви говоря — каза той кратко — за мача. Той действително завърши в оня рунд. Тя сви рамене.

— Знаех това.

— Не, не знаехте — възрази той. — Вие не знаехте и аз не знаех.

Тя се обърна и го погледна с престолено спокоен израз на отегчение.

— Какво от това? — запита тя. — Професионалният бокс си е професионален бокс и всички знаем какво значи. Нали мачът завърши точно в рунда, в който казах, че ще завърши?

— Така е — съгласи се той. — Но вие не знаехте, че ще завърши тогава. В целия свят поне двама души, вие и аз, знаехме, че Пауърс няма да бъде нокаутиран в шестнадесетия рунд.

Тя продължаваше да мълчи.

— Вие знаехте, че той няма да бъде свален, нали? — Пат говореше повелително и тъй като тя все още отказваше да продума, пристъпи към нея. — отговорете ми! — заповяда той.

Мод кимна с глава.

— Но все пак беше свален в този рунд — настоя тя.

— Не, не беше. Съвсем не беше нокаутиран. Разбрахте ли? Аз ще ви разкажа за това и вие ще ме изслушате. Не съм ви лъгал. Разбрахте ли? Не съм ви лъгал. Бях глупак, а те измамиха и мен, и вас покрай мен. Вие помислихте, че сте го видели свален с нокаут. Обаче ударът, който му нанесох, не беше достатъчно тежък, за да го свали. Не го ударих и там, където трябваше. Престори се, че съм го ударил. Изигра номер с този нокаут.

Пат спря и я погледна в очакване.

И тя изведнъж с трепет на сърцето и бурно вълнение разбра, че му вярва, и почувствува как се разлива по нея гореща вълна от щастие, че се връща доверието ѝ в този човек, който не значеше нищо за нея и когото беше виждала само два пъти в живота си.

— Е? — запита той и отново властната му сила я развълнува.

— Вярвам ви — каза тя. — И се радвам, много се радвам.

Ръкостискането продължи повече, отколкото беше очаквала. Той я гледаше с очи, които изгаряха и на които нейните неволно отговаряха. Никога не е имало такъв мъж, мислеше си тя. Първи се сведоха нейните очи, неговите ги последваха и както преди двамата погледнаха едновременно вкопчените си ръце. Той с цялото си тяло

направи към нея подсъзнателно и неволно движение, сякаш да я прибере към себе си, после рязко се овладя с видимо усилие. Тя разбра всичко и усети как ръката му я притегля и привлича. И за своя изненада почувствува желание да се подчини, почти непреодолимо желание да бъде привлечена в силната прегръдка на тези ръце. И ако той беше настоял, тя знаеше, че не би удържала. Беше почти замаяна, когато той се овладя, и като стисна пръстите ѝ до счупване, пусна ръката ѝ и почти я отблъсна от себе си.

— Господи — въздъхна той. — Вие сте създадена за мен.

Той се обърна и прекара ръка по челото си. Тя знаеше, че би го намразила навеки, ако си позволише макар една смутена дума за извинение или обяснение. Но той сякаш имаше нюх и вършеше всичко безпогрешно, когато се отнасяше до нея. Тя се отпусна на стола си и той седна на друг стол, като го обърна тъй, че да бъде срещу нея с ъгъла на бюрото помежду им.

— Снощи бях в една парна баня — каза. — Изпратил бях да повикат един стар, излязъл от строя боксьор. Беше навремето приятел на баща ми. Знаех, че не може да има нещо във връзка с ринга, което той да не знае, и го накарах да говори. Интересно, че само така можах да го убедя, че не познавам работите, за които го разпитвах. Той ме нарече „дете невинно от гората“. Прав беше, изглежда. Аз съм израснал в гората и от гората като че ли повече нищо не зная.

Та снощи получих цяло образование от онзи старец. Рингът е много по-покварен, отколкото вие ми казахте. Изглежда, всеки, свързан с него, е покварен. Дори големите чиновници, които издават разрешения за мачовете, дерат подкупи от организаторите, а организаторите, менажерите и боксьорите смъкват пари един от друг и от публиката. Накратко казано, това е въздигнато в система, от една страна, а от друга, те са винаги готови — знаете ли какво значи „двойната измама“? — Тя кимна. — Е, и тъй, те, изглежда, винаги са готови и не пропускат случая да си прилагат взаимно „двойната измама“.

Умът ми се взе от това, което ми разказа старецът. Ето, аз съм бил няколко години тук, сред най-страшната поквара, а нищо не съм знаел. Бил съм истинско „дете наивно от гората“. И все пак мога да разбера как съм бил лъган. Аз съм така създаден, че никой не може да ме победи. Победите ми бяха сигурни, а благодарение на Стъбнър

всичко нечестно е било скривано от мен. Тази сутрин притиснах Спайдър Уолш и го накарах да говори. Той, нали знаете, беше първият ми треньор и е следвал указанията на Стъбнър. Държали са ме в неведение. Освен това аз не се месех в спортните среди. Прекарвах времето си в лов и риболов, в развлечение с фотокамери и други подобни. Знаете ли как са ме наричали помежду си Уолш и Стъбнър — „Девственицата“. Научих го едва тази сутрин от Уолш и сякаш зъби ми вадиха. А те са били прави. Аз съм бил малък невинен глупак.

А и Стъбнър ме използвал за нечестни сделки, само дето аз не съм знаел. Сега имам поглед върху всичко и виждам как е ставало. Но нали разбирате, не се интересувах толкова от бокса, та да съм се съмнявал в нещо. Родил съм се със здраво тяло и хладен разсъдък, отгледан съм на простор, учител ми беше баща ми, който знаеше за бокса повече от всекиго на този свят. Беше ми от лесно по-лесно. Рингът не ме поглъщаше. Никога нямах съмнение за изхода на боя. Но сега — край на всичко!

Тя посочи обявата, оповестяваща мача му с Том Канъм.

— Това е работа на Стъбнър — обясни той. — От месеци е уговорено. Но не ме интересува. Заминавам за планините. Напускам.

Мод погледна незавършеното интервю на бюрото и въздъхна:

— Колко властни са мъжете — каза тя. — Господари на съдбата. Правят каквото си искат...

— От това, което съм слушал за вас — прекъсна я той, — зная, че сте вършили почти това, което сте искали. Ето едно от нещата, които харесвам у вас. А което ми направи най-силно впечатление от самото начало, беше колко много се разбираме.

Той спря и я погледна пламенно.

— Виж, за едно нещо съм благодарен на ринга — продължи той. — Чрез него се запознах с вас. А когато намериш единствената жена, само едно ти остава: хващай я с двете си ръце и не я изпускай. Хайде да тръгваме за планините!

Това падна ненадейно като гръм и все пак тя

разбра, че го е очаквала. Сърцето ѝ биеше силно, почти я задушаваше с непознато прекрасно чувство. Ето най-последно примитивно и несложно щастие колкото искаш. А на това отгоре изглеждаше сън. Такива неща не се случваха в съвременна редакция на

вестник. Невъзможно е любовни признания да се правят тъй освен на сцената и в романите.

Той беше станал и протягаше към нея двете си ръце.

— Не смея — каза тя с шепот, почти на себе си. — Не смея.

За миг я жегна краткотрайният израз на презрение, който блесна в очите му, но веднага след туй се смени с открито недоверие.

— Вие бихте се осмелили, стига да искате — казваше той. — Уверен съм. Не е въпрос на смелост, а на желание. Искате ли?

Тя беше станала и сега се олюляваше като насън. Мина ѝ светкавично мисълта — чудно, не е ли под хипноза. Искаше да се огледа, да види познатите предмети в стаята, за да се върне към действителността, а не можеше да откъсне очи от неговите. Не можеше и да проговори.

Той беше застанал до нея. Дланта му беше на рамото ѝ и тя неволно се наклони към него. Всичко беше част от някакъв сън и тя вече нямаше право да пита. Това беше великият призив на живота. Прав беше той. Тя можеше да рискува каквото пожелаеше, и тя го желаше. Сега той ѝ държеше палтото да се облече. Ето, тя си поставяше иглите на шапката и докато се опомни, усети, че излиза заедно с него през отворената врата. През ума ѝ преминаха „Бягството на графинята“ и „Статуята и бюстът“. После си спомни стихотворението „Уеринг“.

— „Със Уеринг какво стана?“ — промълви тя.

— „По суша или в океана?“ — прошепна той в отговор.

И за нея тази нотка на духовна близост прозвуча като оправдание за собственото ѝ безумие.

Пред входа на зданието той махна, за да повика такси, но го спря нейното докосване по ръката.

— Къде отиваме? — едва чуто продума тя.

— На ферибота. Тъкмо имаме време да хванем влака за Сакраменто.

— Но аз не мога да дойда тъй — запротестира тя. — Нямам... нямам дори смяна носни кърпи. Той вдигна отново ръка, преди да отговори.

— Ще си направите покупките в Сакраменто. Ще се оженим там и ще хванем северния вечерен експрес. Ще уредя всичко с телеграми от влака.

Когато колата се изравняваше с тротоара, тя набързо обгърна с поглед познатата улица и дознатата тълпа, после почти в трескава тревога погледна Глендън в очите.

— Не зная нищо за вас — каза тя.

— Ние знаем всичко един за друг — отговори той.

Тя почувствува как ръцете му я подкрепят и водят и постави крак на стъпалото. В следния миг вратата се затвори: той беше до нея, а колата летеше по Маркет Стрийт. Пат я обгърна с ръка, привлече я към себе си и я целуна. Когато следващия миг зърна лицето му, тя беше сигурна, че е поруменяло.

— Слушал съм... че в целуването имало изкуство — заекна той смутено. — Сам аз не разбирам нищо от него, но ще се науча. Защото ти си първата жена, която целувам...

IX

Там, където скалист, назъбен връх се възвишава над обширната девствена гора, бяха полегнали мъж и жена. Долу под тях, в окрайнината на гората, стояха вързани два коня. На всяко седло отзад имаше малки кожени чанти. Дърветата бяха еднообразно грамадни. Извишаваха се нагоре стотици стъпки, а в диаметър имаха два, три и четири метра. Имаше и много по-големи. Цяла заран двамата бяха изкачвали превала през тази гора без път и този скалист връх беше първото място, където можаха да излязат от гората, за да я обгърнат с поглед.

Под краката им, додето стигаше погледът, се простираха в пурпурна омара планини, верига след верига. Краят им не се виждаше. Те се издигаха една зад друга до мъглявия далечен хоризонт, където чезнеха с неясно обещание за безкрайни ширини отвъд. В гората нямаше просеки; на север и на юг, на изток и на запад девствена, неначената, тя покриваше земята с мощната си растителност.

Те бяха полегнали, дланта ѝ потънала в неговата длан, а очите им се опиваха от гледката; защото това беше техният меден месец, а пред тях се простираха червените гори на Мендосино. Бяха тръгнали от Шаста с коне и чанти направо надолу през дивите места на крайбрежието, без набелязана посока, с намерение да продължат, докато им хрумне нещо друго. Облечени бяха спортно, тя в ухабен от пътуването костюм защитен цвят, той в работен панталон и вълнена риза, която беше разкопчана на загорялата му шия. С огромното си тяло той изглеждаше достоен съжител на горските гиганти; а тя като негова спътничка беше олицетворение на щастието.

— Вярно, великане — каза тя, като се подпря на лакът, за да го погледне, — по-чудесно е дори, отколкото ми обещавахе. А хубавото е, че му се наслаждаваме заедно.

— И още много от света ще преминем заедно — отговори той, обръщайки се, за да сграбчи ръката ѝ с двете си длани,

— Но не преди да сме се наситили на тези места — каза тя. — Изглежда, че нямам насита на големите гори... и на теб.

Той приседна без усилие и я взе в прегръдките си.

— Ах, любими мой — пошепна тя. — А аз бях изгубила всяка надежда, че ще намеря такъв човек като теб.

— Аз пък изобщо никога не съм се надявал. Сигурно трябва да съм предчувствувал през цялото Време, че ще те намеря. Щастлива ли си?

В отговор тя нежно притисна шията му, която беше обвила с ръка, и дълги минути, потънали в мечти, те съзерцаваха големите гори.

— Помниш ли, че ти разправях как избягах от червенокосата учителка? Тогава за първи път видях тези места. Движех се пеша, но четиридесет или петдесет мили на ден бяха играчка за мен. Бях истински индианец. Не мислех за теб, както сега. Дивечът беше доста оскъден в червените гори, но хубава пъстърва имаше в изобилие. Та тогава лагерувах на

тия скали. Не съм и сънувал, че някой ден ще се върна тук с теб, с теб!

— И че освен това ще бъдеш шампион на ринга — подсказва тя.

— Не, за това изобщо не съм мислил. Татко винаги ми е разправял, че ще бъда шампион, и аз го приемах като нещо естествено; защото той беше много мъдър. Велик човек беше той.

— Но не е могъл да си представи, че ще напуснеш ринга.

— Кой знае! Той толкова грижливо криеше от мен покварата на ринга, че допускам да се е опасявал от това. Казвал съм ти за договора със Стъбнър. Татко вмъкна уговорката за мошеничество. Тя предвиждаше договорът да се развали при първата нечестна сделка на моя менажер.

— И все пак ще излезеш срещу този Том Канъм.. Заслужава ли си?

Той бързо я погледна.

— Ти не искаш ли?

— Любими мой, искам да правиш всичко, каквото пожелаеш.

Мод каза тъй и докато думите ѝ още звучаха в собствените ѝ уши, сама се почуди как е възможно тя, едва ли не най-твърдата от упорития, независим род на Сенгстъровци, да изрече тези думи. Но знаеше, че говори истината, и беше щастлива.

— Ще бъде забавно — каза той.

— Но аз не разбирам какви забавни подробности може да има?

— Не съм ги намислил още. Ти би могла да ми помогнеш. На първо място ще приложа „двойната измама“ спрямо Стъбнър и мошеническият синдикат-тотализатор. Това ще бъде част от номера. Ще сваля Канъм в първия рунд. За първи път ще се бия с истинско настървение. Бедният Том Канъм, който е нечестен наравно с останалите, ще бъде главната жертва. Освен това аз смятам да държа реч на ринга. Необичайно е, но ще имам успех, защото ще разкрия на публиката цялата задкулисна страна на бокса. Той въпреки си е добър спорт, но те го карат по правилата на бизнеса и тъкмо това го разваля. Но ето че държа речта пред тебе вместо на ринга.

— Ще ми се да съм там, за да те чуя — каза тя.

Той я погледна и претегли съображенията „за“ и „против“.

— Ще ми бъде приятно, ако си там. Но сигурно е, че ще има безредици. Невъзможно е да се предвиди какво ще стане, като започне моята програма. Но свърши ли, ще се върна право при теб. И това ще бъде последното появяване на младия Глендън на ринга и на който и да е ринг.

— Но, мили, ти никога в живота си не си държал реч — възрази тя. — Може да се провалиш. Пат тръсна уверено глава.

— Аз съм ирландец — заяви той. — А кой е този ирландец, дето не може да държи реч? — Той се изсмя весело. — Стъбнър мисли, че съм луд. Разправя, че женен човек не можел да тренира. Много знае той какво е бракът или какво съм аз, или ти, или каквото и да е друго освен недвижимите имоти и предварително нагласените мачове. Но като дойде уречената вечер, ще му покажа аз на него и на бедния Том. Действително съжалявам Том. Моят скъп първобитен звяр ще се държи, изглежда, най-първобитно и най-зверски — промълви тя. Той се изсмя.

— Ще се постарая! Това положително ще бъде последното ми появяване на ринга, разбираш ли? А след това — ти, само ти. Но ако не желаеш последното ми появяване, кажи само една дума.

— Как да не желая, великане мой. Искам моя великан заради самия него и затова той трябва да бъде какъвто си е. Ако ти искаш нещо, и аз го искам, заради тебе и заради себе си. Представи си, че

поискам да постъпя на сцената или да ида из Южните морета, или на Северния полюс?

Той отговори замислено, почти тържествено:

— Ще кажа — „върви!“ Защото ти си ти и трябва да бъдеш каквато си и да вършиш каквото пожелаеш. Обичам те такава каквато си.

— А ние и двамата сме глупава двойка влюбени — каза тя, когато той я пусна от прегръдките си.

— Нали е чудесно! — възкликна Пат.

Той стана, измери на око височината на слънцето и протегна ръка над вековните гори, които покриваха гъсто надиплените червеникави ридове.

— Трябва да нощуваме някъде хей там. До най-близкия лагер има тридесет мили.

Кой от присъстващите любители на спорта ще забрави някога паметната вечер в „Арената на Златните врата“, когато младият Глендън приспа Том Канъм и един дори по-велик боксьор от Том Канъм? Кой ще забрави как Пат държа цял час огромната публика на опасната граница на бунта и стана причина да се открие следствие за подкупите на висшите чиновници и да бъде заведено дело срещу предприемачите и строителните посредници и почти из основи разпердушини професионалния бокс? Изненадата беше пълна. Дори Стъбнър не усети нито за миг какво се готви. Вярно, че неговият възпитаник бе проявил непокорство след случая с Нат Пауърс, избягвайки и встъпвайки в брак; но всичко това беше минало. Младият Пат бе действувал тъй, както би могло да се очаква, преглъщайки неизбежната поквара на ринга и завръщайки се.

„Арената на Златните врата“ беше новопостроена зала. За първи път в нея щеше да се състои боксов мач и това беше най-голямата зала от този род, строена дотогава в Сан Франциско. Побираше двадесет и пет хиляди зрители и местата до едно бяха заети. Любители на спорта бяха надошли от цял свят, за да видят мача, и бяха платили по петдесет долара за местата покрай ринга. Най-евтиното място в залата беше продадено по пет долара.

Добре познатият рев на приветствие екна в залата, когато Били Морган, конферансието ветеран, се изкачи през въжетата и оголи побелялата си глава. Тъкмо отваряше уста да проговори и се чу силен

трясък от един сектор наблизо, където пропаднаха няколко реда пейки. Тълпата избухна в гръмогласен смях и взе да подхвърля шеговити съболезнования и съвети към жертвите, от които никой не беше пострадал. Пропадането на скамейките и веселото оживление накара дежурния началник на полицията да се спогледа с един от своите помощници и с повдигане на вежди да му даде знак, че ще им се струпа много работа на главата и че вечерта ще си я бива.

Един по един, приветствувани с гръмогласни аплодисменти, седем безстрашни ветерани на ринга се промъкнаха през въжетата, за да бъдат представени.

Те до един бяха бивши световни шампиони тежка категория. Представяйки ги на публиката, Били Морган прибавяше за всекиго подходящи думи. Един беше възвеличен като „честния Джон“ и „винаги надеждния“, друг беше наречен „най-честния борец с два юмрука“, какъвто „рингът е виждал“. А други бяха представени с думите: „Героят на сто мача, който никога не отказа да се бие и никога не се предаде“, „Най-сърцатият от старата гвардия“, „Единственият, който възвърна старата си форма“, „От всички най-великият борец“ и „Най-костеливият орех на ринга“.

Всичко това отнемаше време. Публиката настояваше всеки от тях да държи реч и те в отговор мънкаха и казваха по нещо, изчервявайки се от гордост и пристъпвайки дървено от крак на крак. Най-дълга реч произнесе „Винаги надеждният“, почти цяла минута. После дойде ред да ги фотографират. Рингът беше пълен със знаменитости, с борци шампиони, с прочути треньори и ветерани хронометристи и рефери. Гъмжеше от боксьори лека, и средна категория. Сякаш всеки призоваваше на бой всекиго. Нат Пауърс беше там, искаше мач реванш от младия Глендън. Реванш искаха и всички останали светила, които Глендън беше духнал и изгасил. Освен това всички до един призоваваха на бой Джим Ханфорд, който от своя страна беше принуден да направи изявление в смисъл, че ще благоволи на следващия мач да излезе срещу победителя от този мач. Публиката веднага започна да определя победителя, като половината ревеше диво „Глендън“, а другата половина — „Канъм“. Сред хаоса от викове пропадна нов ред пейки и между ошетените собственици на билети и разпоредителите, които бяха събрали богата жетва от гратисчиите,

избухнаха няколко схватки. Началникът на полицията изпрати бележка до участъка за подкрепление.

Тълпата се забавляваше прекрасно. Когато Канъм и Глендън се появиха на ринга, арената заприлича на общонационално политическо събрание. За всекиго поотделно приветствията траяха не по-малко от пет минути. Рингът беше вече опразнен. Глендън, наобиколен от секундантите, седеше в своя ъгъл. Както обикновено Стъбнър беше зад него. Канъм беше представен на публиката първи и след като се изправи си проби път от ринга към краищата със сподавен акомпанимент от плясъци, тъпи удари и шум от сборичквания, докато буйните бяха обуздани от съседите си. Почти цялата бъркотия от викове беше заглъхнала, когато редица пейки близо до ринга пропаднаха. Това, се посрещна с нов взрив от смях, който утихна от само себе си, така че далече изотзад можа да се чуе отчетливо слаб глас, който извика:

— Карай, Глендън! Ние сме с теб!

Като представител на келтската раса, Глендън разбираше интуитивно психологията на масите. Той знаеше, че тази огромна тълпа,, която преди пет минути беше склонна към безредици, сега беше здраво в ръцете му, и за по-голям ефект той нарочно се забави. Но паузата му не трая нито секунда по-дълго, отколкото трябваше. Тридесет секунди тишината беше пълна и ефектът, който произведе, беше хипнотичен. Сетне, щом до ушите му стигнаха първите слаби признаци на нетърпение, той започна да говори.

— Като свърша тази реч — каза той, — ще се бия. Обещавам ви, че ще бъде истински бой, един от малкото истински боеве, които изобщо сте виждали. Ще сваля противника си във възможно най-кратко време. Били Морган ще ви съобщи, че мачът ще бъде 45 рунда. Аз ще ви кажа, че той няма да трае дори

45 секунди.

Когато ме прекъснаха, тъкмо ви разправях, че рингът е покварена работа. Такъв е — от горе до долу. Подчинен е на правилата на бизнеса, а вие всички знаете какви са правилата на бизнеса. Какво Да ви обяснявам. Вие сте наивниците — всеки един от вас. без разлика, който не печели нещо от ринга. Защо пропадат тази вечер пейките? Чиста измама! И те като професионалния бокс са изградени по правилата на бизнеса.

Сега той държеше публиката по-здраво от всякога и го съзнаваше.

— Трима души са наблъскани на две места; виждам го навсякъде. Какво значи това? Също кражба! Разпоредителите не получават заплати. Остава им да крадат. Пак по правилата на бизнеса. Вие плащате. Разбира се, че плащате. Как се получават разрешителните за мачове? С подкупи! А сега да ви запитам: ако тези, които са правили пейките, крадат.

ако разпоредителите крадат, ако властите крадат, защо онези, които стоят по-горе в професионалния бокс, да не крадат? Крадат като нищо. А вие плащате.

И нека ви кажа, че боксьорите не са виновни. Те не командват на ринга. Командват уредниците на мачовете и менажерите; те са бизнесмените. Боксьорите са си боксьори. Започват честно хората, но менажерите и уредниците ги принуждават да се пречупят или ги изритват навън. А е имало честни боксьори. Има и сега неколцина, но обикновено не печелят много. Изглежда, че е имало и честни менажери. Моят, кажи-речи, е най-добрият от сорта. Но попитайте го само колко пари има вложени в недвижими имоти и апартаменти.

Тук шумът започна да заглушава думите му.

— Всеки, който иска да слуша, нека да затвори устата на съседа си! — нареди Глендън.

Отново като шум от някакъв прилив се чуха плясъци, тъпи удари и сборичквания и залата утихна.

— Защо всеки боксьор си прави такъв извънреден труд да твърди, че винаги се е бил честно? Защо се наричат „честни Джоновци“, „честни Биловци“, „честни Блаксмитовци“ и всички останали. Не ви ли е направило някога впечатление, че те сякаш се боят от нещо. Когато дойде при вас някой и крещи, че е честен, веднага буди подозрението ви. Но когато професионален боксьор ви пробута същата лъжа, вие я гълтате.

„Нека победи който е най-добрият!“ — колко пъти сте слушали тези думи от Били Морган. Нека ви кажа, че най-добрият не побеждава толкова често, а когато победи, обикновено му е нагласено отпреди. Повечето отчаяни боеве, за които сте слушали или сте гледали, са били също така предварително нагласени. По програма. Цялата работа е по

програма. Да не мислите, че уредниците и менажерите участвуват в бокса за удоволствие? Не! Те са бизнесмени.

Том, Дик и Хари, да речем, са трима боксьори. Дик е най-добрият. С два мача той би могъл да го докаже. А какво става? Том бие Хари. Дик бие Том. Хари бие Дик. Нищо не е доказано. После идват мачовете реванш. Хари бие Том. Том бие Дик. Дик бие Хари. Пак нищо не се доказва. Отново опитват. Дик

протестира. Заявява, че иска да върви нагоре. И тъй, Дик бие Том и Дик бие Хари. Осем мача, за да се докаже, че Дик е най-добрият, когато два биха свършили работата. Всичко нагласено. Чиста програма. А вие плащате и ако не ви се счупят пейките, ще ви ограбят разпоредителите.

А добър спорт е боксът, само да беше на честни начала. Боксьорите биха били честни, ако им дадат възможност. Но подкупите са прекалено големи. Щом шепа хора могат да си поделят три четвърти милион долара за три мача!

Див рев го принуди да млъкне. В бъркотията от викове от всички краища на залата той можеше да долови думите: „Какъв милион долари?“, „Кои три мача?“, „Кажи!“, „Продължавай!“ Имаше и викове: „Ууу!“, свиркания и крясъци: „Мръсник“, „Клеветник“.

— Искате ли да слушате? — извика Глендън. — Тогава запазете реда.

Той отново наложи половин минута внушителна тишина.

— Какво е намислил Джим Ханфорд? Каква е програмата, дето я готвят неговите и моите хора? Те знаят, че той ми е в ръцете. И той знае, че ми е в ръцете. Мога да го победея в една среща. Но той е световен шампион. Ако не се подчиня на програмата, никога няма да ми дадат възможност да се бия срещу него. А програмата предвижда три срещи. Аз ще спечеля първата. Тя ще бъде в Невада, ако в Сан Франциско не се съгласят да я уредят. Трябва да я представим като сериозна среща. А за да я представим, всеки от нас ще заложи извънредно по 20 хиляди долара. Парите ще бъдат истински, но залагането — не! Всеки си получава тайно залога. Същото ще стане и с наградата. Ще делим поравно, макар че официално ще се дели уж тридесет и пет към шестдесет и пет. Наградата, хонорарите от киното, от рекламата и останалите трикове ще бъдат ни цент по-долу от двеста и петдесет хиляди долара. Ще ги поделим и ще идем да се готвим за

мача реванш. Тогава ще спечели Ханфорд и отново ще делим. После идва третият мач; аз печеля, тъй като имам пълно право; и ето ние сме измъкнали три четвърти милион от джоба на спортната публика. Такава е програмата, но парите са крадени. Ето защо от тази вечер аз изпускам ринга. .

Тъкмо в този миг Джим Ханфорд блъсна в скута на зрителите вкопчили се в него полицаи и провря огромното си тяло през въжетата, ревейки:

— Това е лъжа!

Той се втурна като бесен бик срещу Глендън, който отскочи назад и после, вместо да посрещне атаката, леко я отбягна. Като не успя да се спре, гигантът се удари във въжетата. Отхвърлен от тяхната еластичност, той се обръщаше, за да се втурне отново, когато Глендън го улучи. Хладнокръвен, с ясен поглед, Глендън измери безпогрешно челюстта на противника си и за пръв път в кариерата си стовари цялата сила на своя удар. Цялата му мощ и запас от енергия отидоха в тази съкрушителна мускулна експлозия.

Ханфорд беше мъртъв във въздуха — доколкото безсъзнанието може да наподобява смъртта. Загуби съзнание в момента на съприкосновението с пестника на Глендън. Краката му се откъснаха от пода и той полетя във въздуха, докато се удари в най-горното въже. Безжизненото му тяло увисна, прегъна се в средата и падна отвъд ринга върху главите на зрителите от местата, отделени за печата.

Публиката полудя. Вече беше видяла повече, отколкото беше платила да види, защото великият Джим Ханфорд, световният шампион, беше свален с нокаут. Неофициално наистина, но все пак с един-единствен удар. Такава вечер в бокса не беше запомнена. Глендън разглеждаше печално натъртените си пръсти, хвърли през въжетата поглед към Ханфорд, който се съвземаше като от тежко пиянство, и вдигна ръце. Той беше завоювал правото си да бъде изслушан и публиката млъкна.

— Когато започнах да излизам на ринга — каза той, — нарекоха ме „Глендън единствения удар“. Вие преди малко видяхте този удар. Винаги съм го притежавал. Нахвърлях се на противниците си и ги свалях мигновено, макар че внимавах да не ударя с всичката си сила. Но после ме просветиха. Менажерът ми каза, че не било честно спрямо публиката. Посъветва ме да удължавам срещите, та публиката

да получи зрелище, достойно за парите си. Аз бях глупак, наивник. Бях зелено хлапе от гората. Честна

дума! Гълтах го като чиста истина. Моят менажер обикновено уговаряше с мен в кой рунд да сваля противника си. След това той го подшушваше на комарджийския синдикат и те залагаха на този рунд. Разбира се, вие плащате. Но аз съм доволен от едно нещо. Никога не съм докоснал нито цент от тези пари. Те не смееха да ми предложат, защото знаеха, че цялата им игра ще бъде разкрита.

Помните ли боя ми с Нат Пауърс? Аз не го свалих с нокаут. Бях започнал да се съмнявам. Тогава бандата нагласи номера с него. Аз не знаех. Имах намерение да го оставя няколко рунда след шестнадесетия. Онзи последен удар в шестнадесетия рунд не го и помръдна. Но въпреки това той се престори на нокаутиран и излъга всички ви.

— А тази вечер как е? — извика някой. — Нагласено ли е?

— Нагласено е — отговори Глендън. — На какво залага синдикатът ли? Че Канъм ще издържи до четиринадесетия.

Гръмнаха дюдюкания и викове. За сетен път Глендън вдигна ръка за тишина.

— Аз почти свърших. Но едно искам да ви кажа. Тази вечер синдикатът ще остане с пръст в уста. Боят ще бъде честен. Том Канъм няма да издържи до четиринадесетия рунд. И първия няма да издържи.

Канъм скочи на крака в своя ъгъл и извика разярен:

— Не можеш! Няма жив човек, който да ме свали за един рунд!

Глендън не му обърна внимание и продължи:

— Веднъж в живота си ударих с всички сила. Вие видяхте това преди малко, когато свалих Хамфорд. Тази вечер за втори път ще ударя с всички сила — разбира се, ако Канъм ей сега не скочи през въжетата и не избяга. А сега, готов съм!

Той отиде в ъгъла си и протегна ръце да му сложат ръкавиците. В насрещния ъгъл Канъм беснееше, а секундантите му напразно се мъчеха да го успокоят. Най-сетне Били Морган успя да обяви, че боят започва.

— Това ще бъде четиридесет и пет рундово състезание — извика той. — По правилата на маркиз Куинсбъри! Нека победи който е най-добрият! Ринг свободен!

Гонгът удари. Двамата мъже излязоха напред. Дясната ръка на Глендън беше протегната за обичайното ръкостискане, но Канъм ядно тръсна глава и отказа да я поеме. За общо учудване той не нападаше, макар че беше вбесен; биеше се вбесен; биеше се внимателно, засегнатото му самолюбие го караше да прави всички усилия, за да издържи рунда. Няколко пъти той нанесе удари, но ги нанесе предпазливо, не отслабвайки ни за миг отбраната си. Глендън го преследваше по ринга, напредвайки непрекъснато с неумолимото тупкане на левия крак. Но той не удряше, нито се опитваше да удари. Дори отпусна ръце встрани и гонеше противника си незащитен, опитвайки се да го подлъже. Канъм се усмихваше презрително, но отказваше да се възползува от предлаганата му възможност.

Минаха две минути и тогава Глендън се преобрази. С всеки мускул, с всяка черта на лицето си той даде да се разбере, че е дошъл моментът да се справи с противника си. Това беше игра на артист, и то добре изиграна. Той сякаш се превърна в стомана, така твърд и безмилостен като стомана беше станал. Канъм явно почувствува това и удвои предпазливостта си. Глендън бързо го притисна в един ъгъл, залости го и го задържа там, но все още не удряше, нито правеше опит да удари. Напрежението ставаше болезнено за Канъм. Напразно се опитваше той да си пробие път, да излезе от ъгъла, не можейки да събере смелост да нападне противника си, за да се опита да спечели минута отдиш в клинч.

И тогава започна една бърза поредица от светкавични лъжливи удари. Канъм беше заслепен. Заслепена беше и публиката. Едно с едно не съвпадаха после впечатленията на публиката от това, което стана. Канъм се наведе, за да избегне един лъжлив удар, и същевременно вдигна ръкавицата пред лицето си, за да посрещне друг лъжлив удар, насочен към челюстта му. Опита се също да промени положението на краката си. Очевидците близо до ринга после се кълняха, че видели как Глендън започнал удара си от десния хълбок и скочил напред като тигър, за да прибави към удара тежестта на тялото си. Както и да е, ударът срещна върха на челюстите на Канъм в момента, когато променяше стойката си. И той като Ханфорд изгуби съзнание във въздуха,

преди да се удари във въжетата и да падне върху главите на репортьорите.

Какво стана онази вечер в „Арената на Златните врата“ след това, вестникарските колони не успяха да опишат точно. Полицията не допусна никого на ринга, но не можа да спаси „залата“. Не беше бунт;, то беше оргия. Седалка не остана здрава. По цялата огромна зала тълпата всевластно се трупаше да кърти с общи усилия греди, дъски, изтръгваше и преобръщаше. Боксьорите поискаха защита от полицията, но нямаше достатъчно полицаи да ги придружат на безопасно място, така че боксьори, менажери и уредници бяха бити и пребити. Само Джим Ханфорд беше пощаден. Челюстта му, чудовищно подута, му спечели тази милост. Отвън, когато най-сетне залата беше опразнена, тълпата се нахвърли на една нова кола от седем хиляди долара, собственост на добре известен боксов уредник, и я превърна в железни отпадъци и дървени подпалки.

Глендън, понеже не можеше да се облече сред развалините на съблекалните, се добра до колата си както беше в облекло за ринга, загърнат с халат, но-не успя да се отскубне от тълпата. Надделявайки с числеността си, тя хвана и задържа колата му. Полицията беше твърде заета, за да може да го изтръгне, и най-сетне беше постигнат компромис — дадоха му възможност да се движи бавно с колата, придружен от пет хиляди ликуващи поклонници.

Беше полунощ, когато тази буря премина по Юниън Скуеър, надолу към Сейнт Франсис. Екнаха викове: „Искаме реч!“ и макар че Глендън беше до самия вход на хотела, добродушно му попречиха да избяга от колата. Той дори се опита да скочи през главите на своите поклонници, но краката му не можаха да докоснат паважа. Над глави и плещи, подхванат и издигнат от всяка ръка, която можеше да го досегне, той беше върнат по въздушен път в колата. Тогава Глендън произнесе речта си, а Мод Глендън, която гледаше от горните прозорци своя млад херкулес, извисил снага над седалката на автомобила, знаеше както винаги, че това, което той казва, ще стане: че той за последен път беше участвувал в боксов мач. и че винаги се оттегляше от ринга.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.